

2022. AUGUSZTUS

Tartalom

A mezőgazdasági gépek vonatkozásában marad a hatósági benzinár.....	2
Az élelmiszerárak csökkentését tervezi az olasz kormány.....	2
Elkészültek a takarmányszállítási támogatás részletei	2
Elképesztő mennyiség: 2,5 milliárd darab tyúktojás, 2,1 milliárd liter tej – nézd meg te is a számokat!	3
A példátlan aszály miatt eltűnhet a sajt is a polcokról	4
Látogatóba mentünk egy sztártehenhez és megtudtuk, hogyan járhatna kisebb környezeti kárral a tejtermelés	5
Felzabálja az életünket az infláció! Mutatjuk, mennyivel drágább a bevásárlás most, mint egy évvel korábban	8
Rendkívüli intézkedések segítik az aszálykár sújtotta termelőket	9
Az drágult a legjobban, amit a leginkább vásárolunk és ez még csak a kezdet	11
Félidőben a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés.....	12
Dinamikusan zajlanak a vidékfejlesztési pályázatokhoz kapcsolódó kifizetések	13
A hagyományos tej drágább, mint a biotej.....	14
Havi szinten hét, éves összehasonlításban pedig 57 százalékkal nőtt a nyerstej átlagára.....	15
Az aszály okozta károk is megjelennek az élelmiszerek árában	15
Hogyan készül a fűből tej?	17
Enyhül egyes támogatásokhoz kapcsolódó munkaerőmegtartási kötelezettség	17
Csúnya drágulást hoz az őszi a boltokba: egekbe szállhat a tejtermékek ára.....	18
A korábban kihirdetett aszályhelyzet is segíti a termelőket	19
Még nagyobb a különbség a növényi tejek között, mint gondoltuk.....	20
Még közel sincs vége: brutálisan drágulnak ezek az élelmiszerek a magyar boltokban.....	22
Itt a szintetikus tej, ami olyan mint az igazi, csak nem kell hozzá tehén	24
Több cég nem szállít iskolatejet szeptembertől, mert nem ad rá támogatást az állam.....	25
Az ökológiai állattartásban jelentkező takarmányhiány enyhítésének lehetősége	26
Idén is kapnak az iskolások tejet és gyümölcsöt	27

A mezőgazdasági gépek vonatkozásában marad a hatósági benzinár

2022. augusztus 2.

A 2022. július 30-án 12.00 órakor hatályba lépett a hatósági üzemanyaggal kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 278/2022. (VII. 30.) Korm. rendelet, aminek értelmében ezentúl nem lehetséges az üzemanyagot hatósági áron venni a (személytaxi-szolgáltatást nyújtó jármű kivételével) a jármű forgalmi engedélye szerint nem természetes személy által üzemeltetett járművekbe.

A módosítás azonban nem érinti a mezőgazdasági gépeket, tehát traktorok vagy mezőgazdasági erőgépek továbbra is jogosultak a hatósági üzemanyaggal történő kiszolgáltatására, függetlenül attól, hogy magán vagy jogi személy az üzemeltető.

Forrás: www.nak.hu

Az élelmiszerárak csökkentését tervezi az olasz kormány

2022. augusztus 4.

Olaszország átmenetileg csökkentené az alapvető élelmiszerek árát. A parlament a héten tűzte naprendre a vitát, ami a 8%-os infláció okozta áremelkedéseket ellensúlyozná. A liszt, a tészta, a tej és az olaj ára csökkenne egy időre, valamint a benzinben lévő 30,5 centes támogatást is meghosszabbítani készülnek augusztus végéig.

Forrás: www.hirtv.hu

Elkészültek a takarmányszállítási támogatás részletei

2022. augusztus 6.

Az Agrárminisztérium az Aszály Veszélyhelyzeti Operatív Törzs döntése alapján kidolgozta annak a 3 milliárd forint értékű támogatásnak a koncepcióját, amely a történelmi léptékű aszály miatt ellátási gondokkal küzdő állattartók tömegtakarmány szállítási költségeinek finanszírozásában nyújt segítséget – közölte Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető arra hívta fel a figyelmet, hogy a támogatási konstrukció kedvezményezettjei azok a juh, kecske- és szarvasmarha-tartók, akik a 2022. évben termeléshez kötött támogatás iránti igényt nyújtottak be, illetve 2021. évi kecske csekély összegű támogatásban részesültek, az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerbe (ENAR) 2022. augusztus 1-jéig bejelentett állategyedek után.

Kifejtette, a támogatás a takarmány szállításához szükséges kilométer alapján kerül elszámolásra, amelynek igazolására az állattartóknak olyan 2022. június 1. és szeptember 23. között kiállított fuvardokumentumot (szállítólevél, fuvarlevél, menetlevél) vagy azok másolati példányát kell benyújtaniuk a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara illetékes falugazdászaihoz 2022. szeptember 26-áig, amelyek külön-külön vagy akár együttesen tartalmazzák minimálisan az alábbi adatokat:

- az adott bizonylat azonosítószámát (pl. sorszám, bizonylatszám, stb.),
- a szállítólevél bizonylatot kiállító adatait, illetve a kiállításának dátumát,
- a számla számát (ha a szállítólevél számla alapján készült),
- a szállított termék nevét (széna, szalma, szenázs, szilázs, illetve ezek alapanyagai) és ezek mennyiségét,
- a címzett (azaz az állattartó) nevét, címét (ahová a terméket szállítani kell)
- a kiállító és átvevő aláírását,

- a szállított termék szállításához szükséges távolság megjelölését kilométerben.

Nagy István kitért arra is, hogy a támogatás tervezett mértéke 300 Ft /km azzal, hogy egy állattartó legfeljebb 3000 km-re nyújthat be támogatási igényt. A takarmányszállítási támogatást az egyes állattartók legfeljebb 35.000 euró egyéni keretösszegig vehetik igénybe. A támogatási kérelmeket a tervek szerint 2022. október 3-9. között lehet benyújtani elektronikus úton a Magyar Államkincstár részére - tette hozzá.

A Magyar Államkincstár a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által igazolt takarmányszállítási kilométerek alapján minél előbb, de legkésőbb 2022. december 23-áig dönt a hozzá beérkezett támogatási igényekről, és egyúttal intézkedik a jogos támogatási igények kifizetéséről – hangsúlyozta az agrárminiszter.

Forrás: www.kormany.hu

Elképesztő mennyiség: 2,5 milliárd darab tyúktojás, 2,1 milliárd liter tej – nézd meg te is a számokat!

2022. augusztus 6.

A 2021-es mezőgazdasági év számokban kifejezve.

A mezőgazdaság kibocsátása 2021-ben 3378 milliárd forintot tett ki, 15 százalékkal nőtt 2020-hoz képest; a 17 százalékos árindex mellett a volumen 2,1 százalékkal csökkent - közölte a Központi Statisztikai Hivatal az MTI-vel.

Magyarország az unió mezőgazdasági kibocsátásának 2,1 százalékát adta 2021-ben

A magyar nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékéből (GDP) 3,9 százalékkal részesedett a mezőgazdaság, míg 2020-ban 4,1 százalékkal. 2021-ben a GDP 7,1 százalékos növekedéséhez a szolgáltatások 3,6, az ipar 1,9, az építőipar 0,7 százalékponttal járult hozzá, miközben a mezőgazdaság 0,1 százalékponttal mérsékelte a GDP volumennövekedését, miután hozzáadott értéke 3,0 százalékkal csökkent.

Az Európai Unió mezőgazdasági kibocsátási értékéről egyelőre csak becslések állnak rendelkezésre, amelyek szerint az előző évinél 7,1 százalékkal több, 444 milliárd euró volt. Ez alapján Magyarország az unió mezőgazdasági kibocsátásának 2,1 százalékát adta, akárcsak 2020-ban.

A növénytermesztési ágazat legtöbb termékcsoportjának termelése a szélsőséges időjárás és a betakarított szántóföldi terület zsugorodása miatt csökkent, kivéve a búzát, az árpat, a napraforgót, az almát és a körtét. A legfontosabb gabonanövények közül a búza termesztése 4,1 százalékkal bővült, a kukoricáé 25 százalékkal visszaesett.

Az élő állat és az állati termék teljes termelési volumene az állategészségügyi vészhelyzetek - afrikai sertéspestis, madárinfluenza - előfordulása ellenére nőtt.

Gabonából csaknem 2,3 millió hektáron 13,7 millió tonna termést takarítottak be, 12 százalékkal kevesebbet, mint 2020-ban. A főbb gabonák közül

- kukoricából 6,3 millió tonnát, az előző évinél 25 százalékkal kevesebbet,
- búzából 3,8 százalékkal többet, 5,3 millió tonnát takarítottak be
- az árpa mennyisége (1,7 millió tonna) az előző évhez képest 14 százalékkal nőtt
- napraforgóból az előző évinél 3,7 százalékkal többet, közel 1,8 millió tonnát takarítottak be,
- repceből 722 ezer tonnát, 18 százalékkal kevesebbet az előző évinél.

A zöldségek mennyisége csökkent, a gyümölcsfélék termelt mennyisége nőtt

A zöldségek mennyisége 2018 óta folyamatosan csökken, 2021-ben 1,3 millió tonna, az előző évinél 5,5 százalékkal kevesebb termelt. Kisebb lett a csemegekukorica, a paradicsom és a zöldpaprika hozama is, mivel nem kedvezett a növényeknek a vetés után beköszöntött hideg időjárás, majd az azt követő forróság.

A gyümölcsfélék termése csaknem negyedével nőtt, 703 ezer tonnát takarítottak be. Elsősorban az alma és a szilva termésmennyisége növekedett:

- almából 511 ezer tonnát szüreteltek, 28 százalékkal többet, mint 2020-ban
- a kajszi és az őszibarack, akárcsak egy évvel korábban, 2021-ben is jelentős fagykárt szenvedett
- a szőlő mennyisége egy év alatt 2,0 százalékkal csökkent, 2021-ben 426 ezer tonnát szüreteltek a gazdák.

Nőtt a hazai vágóállat-termelés

Az előzetes adatok szerint 2021-ben a hazai vágóállat-termelés 5,7 százalékkal, 1,7 millió tonnára nőtt 2020-hoz képest. 2021-ben többet vágtak baromfiból, sertésből és marhából is, mint 2020-ban. A szárnyasok vágása jelentősen, 7,8 százalékkal magasabb volt az egy évvel korábnál. A termelésből a vágóbaromfi 56, a vágósertés 34 százalékkal részesedett. Az elmúlt években az előbbi aránya nőtt a kibocsátásból, az utóbbié csökkent, a vágómarha 6,5 százalékos súlya nem változott jelentősen.

A gazdaságok 2021-ben az állati termékek közül tyúktojásból az előző évvel azonos mennyiséget, 2,5 milliárd darabot termeltek

A tehéntej termelése emelkedő tendenciát mutat, egy év alatt 6,0 százalékkal 2,1 milliárd literre nőtt. A szarvasmarha-állomány 2010-es évekbeli folyamatos bővülése 2021-ben megállt, számuk december 1-jén (902 ezer) 31 ezerrel csökkent az előző év azonos időpontjához képest. A tehénállomány egy év alatt több mint 6 ezerrel, 420 ezerre gyarapodott.

A sertések száma (2,7 millió) a 2020. decemberihez képest 4,4 százalékkal mérséklődött. Az anyakoca-állomány egy év alatt 4,1 százalékkal 157 ezerre csökkent. A tyúkok száma (32,1 millió) egy év alatt 11 százalékkal emelkedett. A 9,1 milliós tojóállomány lényegében megegyezett a 2020. decemberivel. A kacsáállomány 43 százalékkal 4,2 millióra, a lúdállomány 19 százalékkal 952 ezerre nőtt a 2020. évi mélypont után. A pulykaállomány 2,6 millió volt, 3,8 százalékkal kevesebb a 2020 decemberinél.

Forrás: www.agroinform.hu

A példátlan aszály miatt eltűnhet a sajt is a polcokról

2022. augusztus 8.

A legnagyobb francia mezőgazdasági szakszervezeti szövetség elnöke arra kéri a forgalmazókat, hogy emeljék meg a tej eladási árát, mivel a termelőkre egyre több teher nehezedik, az aszály miatt nem tudják etetni az állataikat, ami tejhiányhoz vezethet. Ha nem lesz tej, akkor pedig sajt sem lesz, ami komoly nehézségeket okoz Franciaországnak és Svájcnak is – olvasható a V4NA hírügynökség cikkében.

Franciaországban nem enyhül a kánikula és, mivel még mindig nincs csapadék, az extrém aszály vége sem várható az elkövetkező napokban. A szárazság nagy csapást mért a mezőgazdaságra, szinte alig lesz termés és az állatok etetéséhez nélkülözhetetlen takarmányból is hiány lesz. A témával kapcsolatban adott interjút a France Info nevű lapnak a legnagyobb francia mezőgazdasági szakszervezeti szövetség, az FNSEA elnöke, aki aggodalmát fejezte ki az elkövetkező hónapok tejtermelése miatt és arra kérte a forgalmazókat, hogy emeljék meg a tej eladási árát, ugyanis jelenleg minden teher a termelőkre nehezedik.

Christiane Lambert szerint az, hogy idén ősszel és télen lesz-e elég tej a boltokban, attól függ, hogy meddig tart az extrém szárazság.

Ami az árakat illeti, az FNSEA elnöke arra kéri a forgalmazókat, hogy drágábban adják a tejet, ami jelenleg Franciaországban a legolcsóbb, miközben a termelők minden költsége

növekszik. Összehasonlításképp azt is elmondta, hogy Németországban 1 euróba kerül egy liter, míg Franciaországban 74 és 78 cent között mozog az ár. A termelők kiadásait ráadásul az ukrajnai háború is megnövelte, az állati takarmány és az üzemanyag ára megduplázódott, a műtrágyáé pedig megháromszorozódott.

Jelenleg tehát nincs elég takarmány az állatok számára, ami miatt könnyen előfordulhat, hogy már akár idén ősszel vagy télen nem lesz elég tej Franciaországban. A súlyos tejhiány pedig tovább gyűrűzik és ezáltal az ország első számú gasztronómiai szimbóluma, a sajt gyártása is veszélybe kerülhet - írja a L'Est Républicain napilap.

A svájci határ mentén lévő Doubs megyében a tejelő tehenek különösen érzékenyek a szárazságra és egyre kevesebb tejet adnak, a csökkentett mennyiség pedig komoly negatív hatással lehet a régióban jellemző Comté sajt előállítására. A megyét június óta sújtó szárazság miatt kialakult takarmányhiány következtében földrajzi elhelyezkedéstől függően 10 és 45 százalék közötti csökkenés is lehet a tejtermelésben, ami kihat a sajt gyártására is. Gérard Coquard, a megyei szakmaközi szakszervezeti bizottság ügyvivője arról beszélt a lapnak, hogy az idei év az egyik legnehezebb időszak a sajtermelők számára, minden bizonnyal csökkenni fog az előállított sajt mennyisége, ami óhatatlanul az árak emelkedéséhez vezet.

Ám nem csak Franciaországban vannak gondban a sajtkészítők, a Le Temps nevű svájci lap arról számol be, hogy a méltán híres Gruyère sajt előállítása is veszélybe került a rendkívüli szárazság miatt.

Általában októberben szokták leterelni a marhákat a magasan fekvő alpesi legelőről az alacsonyabban lévő sík területre legelni, de ezt most a rendkívüli időjárási viszonyok miatt korábban el kell kezdeni, mert a fenti területeken már nincs mit enni az állatoknak.

A súlyos vízhiány miatt inni sem tudnak a tehenek, ezért a gazdák teherautókkal, a nehezen megközelíthető helyekre pedig helikopterrel szállítják a vizet a jóságoknak, derül ki a cikkből.

Frédéric Ménétrey, a Fribourgi Agrárkamara igazgatója arról beszélt a lapnak, hogy az idei évben rendkívüli a vízhiány, a Jura-hegység kétszáz hegyi legelőjéből hatvan súlyos vízhiányban szenved. Ezt tetézi a hőség, ami miatt a magasan fekvő alpesi legelőkön teljesen kiszáradt a fű, így az extrém időjárási körülmények akár 20-30 százalékos tejtermelési veszteséget is okozhatnak egyes hegyi legelőkön.

A felsorolt nehézségek miatt nagy valószínűséggel jelentősen visszaesik majd a Gruyère sajt előállítása, sőt Dominique de Buman, az Alpeli Sajtermelők Fribourgi Szövetkezetének elnöke szerint a megnövekedett kereslet miatt az sem kizárt, hogy hosszú távon hiánycikk lesz ez a sajt – olvasható a V4NA hírügynökség cikkében.

Forrás: www.magyar nemzet.hu

Látogatóba mentünk egy sztártehenhez és megtudtuk, hogyan járhatna kisebb környezeti kárral a tejtermelés

2022. augusztus. 8.

A tejtermelés az egyik legkörnyezetszennyezőbb tevékenység – hallhattuk sokszor, de valójában mennyire károsítja a környezetet a tej, amíg eljut a hűtőnkig? Hogyan lehet ezt lecsökkenteni, és milyen problémákkal szembesül egy gazda, aki egyszerre próbálja megoldani a munkaerőhiányt is? A francia tejtermelés központjának számító Loire mente és Bretagne farmjain néztük meg, ott mivel próbálkoznak.

Ő itt Fine.

Egy mezőn bambán legelő tehenet ekkora érdeklődés ritkán vesz körül, mint a fekete-fehér, 12 éves állatot, akiről gazdái büszkén mesélik: pár éve ő volt a francia mezőgazdasági

kiállítás plakátarca. Fine egy olyan tejelőszarvasmarha-fajta – a Bretonne Pie Noir – képviselője, amely ötven éve a kihalás szélére került a holland fajtákhoz képest kisebb termete, ezzel pedig alacsonyabb hozama miatt. Bretagne-ban és a szomszédos Loire mentén a hetvenes évek végétől indult meg az a fajtamentési program, amelynek köszönhetően a 19. század végén regisztrált majdnem milliós létszámot ugyan nem sikerült visszaállítani, de már több ezer ilyen állatot nevelnek. Közülük 44-et két nyugat-franciaországi megye határán található 7 *chemins* (kb. szerteszt) farmon, ahol meglátogattuk a sztártehenet is.

Fine röpké celebkARRIERJE nem csak ritka fajtájának tudható be: a Bretonne Pie Noir tenyésztésével a cél egy ellenállóbb, a helyi viszonyokhoz is jobban igazodó fajta elterjesztése – magyarázza a farm egyik vezetője, Cédric Briand. Márpedig a viszonyok itt sem tökéletesek: a kevés csapadék és a tenger közelsége miatt folyamatos szél kombinációja súlyosbítja az aszályhelyzetet, a hőhullámok és a sokszor rossz ütemben érkező csapadék miatt az elmúlt évtizedben itt is vagy 15 százalékkal alacsonyabb terméshozamokkal számolnak a gazdák – teszi hozzá.

Ehhez képest a marhák helye tökéletesnek tűnik: a virágos legelőt erdősávok veszik körül, amely óvja őket az időjárás viszontagságaitól. A fajta pedig meghálálja: igénytelen a táplálékra, viszont remekül tudja azt hasznosítani, az ásványi anyagokban is gazdag tej pedig ideális sajtkészítésre – derül ki egy nemrég publikált tanulmányból. Az állatok a farmon termelt biotáplálékot kapnak. A biogazdálkodás egyébként ezen a környéken igen elterjedt:

Bretagne-ban a gazdaságok 35 százaléka organikusán működik.

A 60 hektáron működő farm a biodiverzitás erősítésén és az állatok jólétén túl arra is törekszik, hogy minél kisebb legyen az ökológiai lábnyoma: a tejből készülő breton specialitást, a gwellt, illetve a sajtot és a vaját helyben vagy a környéken értékesítik (leszámítva persze a legeltetés miatt is értékesebb vajnak azt a részét, amelyet neves éttermek visznek el), a készítéskor megmaradó tejsavót a farm másik végén rohángáló sertések kapják. Az autonóm termelés egy járulékos előnnyel is jár: a farm nincs annyira kitéve az áringadozásoknak, leginkább azt érzik meg, hogy az autóra több pénzért tudnak tankolni – emlegeti a három tulajdonos.

Néhány kilométerrel odébb látszólag nagyüzemibb körülmények fogadnak egy másik farmon.

A látszat azonban csal – magyarázza a Kerbizien tulajdonosa a karámban. Azzal például, hogy munkagéppel és egy levegőztető csatornában is szárítják a szénát, nem csak a takarmány jobb minőségéhez járulnak hozzá, de a zöld száradása során felszabaduló üvegházhatású gázokat is csökkentik. Az állatok ottjártunkkor bent vannak, de ez a kivétel: termelői közösségük szabályzata szerint legalább hét hónapig legeltetni kell őket.

A gazdasági épületek mellett ők is egy kis boltot üzemeltetnek a 44 farmot tömörítő szövetkezet tagjainak áruival, ahol első látásra teljesen átlagos tejtermékek sorakoznak a pultban, a címkéjük azonban speciális: azt is feltüntetik rajta, egységnyi termék (például egy tömb sajt) készítése során mekkora a károsanyag-kibocsátás – hozzáátve azt is, egy átlagos nagyüzemi terméknél mire kell számítania a vevőnek.

Persze a számok így is riasztónak tűnnek: egy joghurt esetében például a címke szerint az ipari változat egy kilójának előállítása 2,41 kiló szén-dioxid kibocsátásával jár, a Kerdestan farm biojoghurtja pedig 1,82 kilóval. Egy sajtnál ez a szám már 8-9 kiló is lehet.

Az érték nagyjából 90 százaléka ered a tejtermelésből, a feldolgozás nagyjából 5 százalékkal járul hozzá, a többi pedig a csomagolás és a disztribúció (hozzátve természetesen azt, hogy a termékeket kis távolságban értékesítik).

De hogyan is jön ki ez szám?

A tejfarmok az üvegházhatású gázkibocsátás fontos forrásai: kezdve mindjárt az állatok által kibocsátott metángázzal, a trágyából származó metán és nitrogén-dioxiddal, folytatva a takarmányozáshoz használt termények előállításához felhasznált tápanyagokkal – legyen szó szerves vagy műtrágyákról –, és persze nem lehet megfedkezni a gépek

energiaszükségletének biztosításáról, vagy épp a szállításról. Ahhoz tehát, hogy kiszámoljuk, mekkora is a tej kibocsátása, többféle faktort kell figyelembe venni, egy 2013-as tanulmány mindenesetre arra jutott: a kibocsátás 72 százaléka az előtt történik meg, mielőtt a termék elhagyja a farmot.

Azt mindenki jól tudja, hogy a tehenek az emésztés során maguk is jelentős mennyiségű metánt bocsátanak ki a légkörbe (ez a teljes kibocsátás nagyjából fele), de a trágya elhelyezése és kezelése, illetve a takarmánynak felhasznált növények szárítása is jelentősen befolyásolhatja nitrogén-oxid-kibocsátást. A kiindulópont korábbi tanulmányokból jól ismert lehet: az állattenyésztés az ember által generált emisszió 14,5 százalékaért felelős, a metánkibocsátás több mint harmadát, a nitrogén-dioxid-kibocsátásnak pedig több mint kétharmadát adja ez a tevékenység.

Így vált az elmúlt időszakban a környezettudatos fogyasztók szemében tiltott élelmiszerré a marhahús mellett a tehéntej, ez is indokolta a növényi alapú tejtermékek népszerűségének a növekedését. Francia termelők egy csoportja azonban más irányból képzeli el a környezettudatosságot: ők azt kutatják, hogyan és milyen mértékben lehet csökkenteni a tej ökológiai lábnyomát.

A francia kormány 2018-ban indította el a programját, amely egy országos normarendszer kidolgozásával bírná a kibocsátás csökkentésére a gazdákat. Az alapgondolat pofonegyszerű: ahelyett, hogy a cikkünkben is említett számokat dobánának az azok értelméről mit sem sejtő fogyasztók felé, a kibocsátás értékét – ahogy láttuk – magán a terméken tüntetik fel. Vagyis megmutatják, hogy mondjuk egy liter tej előállítása mekkora környezetterhelést jelent.

Ehhez persze először is ki kellett dolgozni egy szempontrendszert, amely alapján mérhetővé válik a kibocsátás, illetve a tárolás. A Cap'2er rendszerben a kibocsátás kezdeti értékét bármelyik farm kiszámolhatja (ezt 30 ezer gazdaság már meg is tette). Az érték kiszámításánál figyelembe veszik a termeléshez közvetlenül köthető és a közvetett (pl. szállítás) energiafogyasztást, az állatok táplálásának sajátosságait, az üvegházhatású gázok kibocsátását, a szén-dioxid megkötését segítő faktorokat (talajhasználati sajátosságok), illetve a biodiverzitást segítő tényezőket (például vizes élőhelyek vagy a méhek megtelepedését segítő területek).

A teszt kitöltése azonban csak a kihívás kezdete. A cél az, hogy a kezdeti értékhez képest tudják csökkenteni az értéket elsősorban magának a kibocsátásnak a visszafogásával, másodsorban pedig a szén-dioxid tárolásával.

A rendszer még új – az első tesztek pilot projectként 2014-ben indultak el –, a kibocsátáscsökkentéssel (mellesleg az állatjóléttel) kapcsolatban azonban évtizedek óta számos jó gyakorlatot alkalmaznak a francia gazdák, amelyek alapjai lehetnek a további csökkentésnek is. Ilyen például az, amit a 7 chemins farmon is láthattunk: hogy a legelőket fasorokkal, sövényekkel választják el. Ennek nemcsak az állatok terelése szempontjából van jelentősége, szeparálja az esetleg használt növényvédőszeret is, a szél csökkentésével pedig visszafogja a talajeróziót.

Ezt már egy harmadik gazda, Noel Danilo mutatja, aki több mint húsz éve keresi azokat a módszereket, amelyekkel védeni tudja a környezetet és állatai jólétét is. Ugyanakkor arról is beszél, milyen akadályokkal szembesült, amikor az esetében a tej literenkénti 0,86 kilós szén-dioxid-kibocsátását csökkenteni próbálja.

A legnagyobb akadályt nem a marhák által kibocsátott gázok jelentik, hanem a gépesítés, amelyre – mint mondja – egy korábbi balesete miatt kényszerült, ez azonban hozzásegítette ahhoz, hogy másfélszeresére növelni tudja az állatállomány méretét. Ez esetükben egy fejőrobotot jelent, ami a gazdaság teljes működését leegyszerűsítette. A 200 ezer eurós robot teljesen automatizálja a fejés folyamatát, onnantól kezdve, hogy az állatok maguk mehetnek be a karámba – hogy aztán békésen kivárák a sorukat –, maguk lépnek be a fejőberendezésbe is, amely azonosítójuk alapján felismeri az állatot, fejés közben pedig analizálja a

testhőmérsékletét, a tej összetételét is, kiszűrve ezzel betegségeket, de meg tudja állapítani a vemhességet, és azt is jelzi, ha egy tehén nem jelent meg az aznapi fejésen.

A robotokat jellemzően zárt rendszerben működtetik (vagyis az állatok a karám egyik részéről vonulhatnak át a másikba), itt viszont a tehenek dolguk végeztével a legelőre mennek vissza.

Kell ennél nagyobb tehenewellness? – mondja Danilo, aki azonban azt is elismeri, nehéz ennek a működését karbonsemlegesen megoldani, sőt, a kibocsátási érték a farm esetében minimálisan még növekedett is a beüzemelés után – a 0,9 kilogramm körüli szint valamivel magasabb az átlagnál.

A Derval tangazdaság, amely szintén működtet egy ilyen robotot, úgy számol, teljes energiaszükséglete több mint 50 százalékát jelenti a berendezés. Itt energiatermeléssel igyekeznek áthidalni ezt a problémát: ők a saját farmjukon és a környékbeli gazdaságokban keletkező növényi hulladékot dolgozzák fel, ezzel is 2012 óta 1 kilogrammról szintén 0,9 kiló körüli értékre tudták lecsökkenteni a literenként CO₂-kibocsátást.

Azt Noel Danilo is elismeri, hogy a kisebb ökolábnyom egyben kisebb profitot is jelent – ezért legfeljebb a környezetbarát termékeknek járó francia tanúsítvány vigasztalhatja. A Cap'2er rendszer kidolgozói azonban úgy látják, üzletileg is sikeresek lehetnek ezek a fejlesztések. Mint Gildas Cotten, a francia gabonatermesztők szövetségének szakértője magyarázza, a *Label Bas Carbonne* (alacsony karbonkibocsátás címke) kidolgozóinak célja végső soron az, hogy a kibocsátáscsökkentés révén a gazdálkodók karbonkreditekhez jussanak, amelyeket aztán a szabad piacon forgalmazhatnak azoknak, akik nagy kibocsátóként vásárolják ezeket. Ez tehát pénzben mérhető bevételt jelenthet a környezettudatos gazdák számára.

Fine gazdái ekkora léptékben még nem gondolkoznak: ők egyelőre emberi fogyasztásra szánt növények termesztését tervezik, és egy olyan működést igyekeznek kidolgozni, amely nem csak adalékanyagoktól, de hulladéktól is mentes termelést biztosítana. A tehenek pedig legelnek, amíg csak tudnak: Fine egyik „nővére” például 27 évesen a szintén breton kozmetikai világcég, az Yves Rocher tulajdonosának birtokán tölti nyugdíjas éveit.

Forrás: www.hvg.hu

Felzabálja az életünket az infláció! Mutatjuk, mennyivel drágább a bevásárlás most, mint egy évvel korábban

2022. augusztus 8.

Harminc százalékkal kerül többbe most egy családi bevásárlás, mint egy évvel korábban. Tavaly augusztusban még 23 ezer forint elég volt ugyanazokra az alapvető termékekre, amelyekből a Privánbankár összeállítja a fogyasztói árkosarat, ám ez most több mint 30 ezerbe kerül.

A Privátbankár árkosarában olyan árucikkek vannak, amiket az átlagemberek rendszeresen vásárolnak a boltokban, amire a fizetésük, nyugdíjuk jókora része elmegy. A hivatalos infláció alacsonyabb, mert abba beleszámítanak minden olyan terméket és szolgáltatást, amivel a legtöbben nem sűrűn találkozunk.

Sajtot és kenyeret viszont szinte mindenki vásárol, ezek több mint kétszer annyiba kerülnek most a legkedveltebb üzletláncokban, mint egy évvel ezelőtt. Ugyancsak nem mondható luxusnak – sőt, inkább a szegények eledelének számított – a krumpli, de még ennek is 93 százalékkal emelkedett az ára.

Margarint is sokan azért vásároltak eddig, mert a vaját már nem tudták megfizetni: nos, annak az ára is csaknem megduplázódott. Nagyot drágultak a tejtermékek: a nem hatósági áras dobozos tej 78, a tejföl 72 százalékkal kerül többbe.

A vásárlók a pénztárcájukon érzik mindezt.

– *A görög joghurtról már lemondunk, nemrég 1000 forint volt, most 1300. Valahol meg kell húzni a határt, különben egyszer csak kifutunk a pénzünkből* – avatta be a Blikket az egyik népszerű hipermarketből alig megpakolt kosárral távozó Kis Sándor és felesége. Következő tervük, hogy nem boltban veszik majd a kenyeret 600-700 forintért, hanem megsütik otthon. A nyugdíj nyári kis emelése nem tudja követni az árakat, így Kiséknek kell változtatniuk az életükön amíg még tudnak.

– *Nézzék, alig vettem valamit, és ez a kevéske is 4700 forintba került. A csokiról, édességről már lemondtam... szeretem, de anélkül elvan az ember. Itt van ez a kis sör ebben a melegben, legközelebb már az sem lesz. Húsfélét is egyre ritkábban veszek, mert 4 szelet karaj 1300 forint* – osztotta meg a gondjait Balogh Erzsébet.

A barátaival közös bulira készülő Széll Mónika kivételesen nagybevásárlást csapott, 70 ezret hagyott a kasszában.

– *Van pár dolog, ami számomra luxus kategória, most is csak a vendégek miatt vásároltam. De ezek nélkül is a 3 gyerekkel hetente 30-40 ezer forint elmegy a legalapvetőbb élelmiszerekre. A mindennapi dolgok drágultak leginkább, a felvágott, sajt, ilyesmi. A nyugdíjas szüleink már nem is tudnák megfizetni, ha nem támogatnánk őket havi 50 ezer forinttal. Amíg megtehetjük, segítünk* – mondta Mónika.

Hogy mikor is lesz ennek vége, azt még azok a szakértők sem tudják, akik pontosan értik, miért történik mindez velünk.

– *Az elmúlt egy-másfél évben a tejtermelés és a -feldolgozás során felmerülő költségek példátlan és kíméletlen emelkedését tapasztalunk. Egyre csak drágul az energia, a szennyvíz, fuvardíj, az alkatrész, a vegyszer, a műtrágya, az állatgyógyszer* – sorolta Harcz Zoltán, a Tejtermelők Szövetségének ügyvezető igazgatója. Az orosz–ukrán válság elhúzódása, az aszály és a magas költségek fennmaradása csak még további költségnövekedést eredményez a tejágazatban.

Weinhardt Attila, a Portfolio elemzője szerint az infláció jelenlegi 11,7 százalék helyett várhatóan 13 százalék lesz júliusra vetítve, de lehet akár 16-17 százalék is, valaki pedig 23 százalékot jósol. A gyakorlatban ez azt jelenti: nem lélegezhetünk fel ősszel sem, legyen szó élelmiszer- vagy energiaárakról.

– *A forint gyengülése az importált termékeken és az energiaárakon keresztül érezteti a hatását. A költségvetés kiigazításához szükséges különadók pedig már élnek, a vállalatok részben vagy egészben áthárítják ezeket és a megemelkedett energiaköltségeiket a vevőkre. Emellett itt van még a háború ellátási láncokat tépázó hatása. Az élelmiszerárak emelkedésében ráadásul az aszályos időjárás is közrejátszik* – sorolta a szakember, aki szerint az infláció várhatóan gyorsul majd. Hozzátette: rövidebb távon nehéz elképzelni, hogy az élelmiszerárak lefelé menjenek, sőt. Élelmiszerfronton is további drágulás jöhet – tette hozzá. Az elemző szerint az infláció megfékezésében jelentős szerepet játszana, ha a háború egy olyan megállapodás felé haladna, ami stabilizálná az ellátási láncokat. Emellett azt is árgus szemekkel figyelik, mikor sikerül megállapodni az EU-s pénzek folyósításáról, ami erősítheti majd a forintot.

Forrás: www.blikk.hu

Rendkívüli intézkedések segítik az aszálykár sújtotta termelőket

2022. augusztus 9.

Hitelmoratórium és kamattámogatott hitel is segíti az aszály sújtotta mezőgazdaságot és felgyorsulnak az biztosítások után igényelhető kártérítések kifizetései is – közölte az agrárminiszter. A biztosítóknak a kárbejelentéstől számított 14 napon belül kárelőleget kell

fizetniük az aszálybiztosítások után, a hitelmoratórium iránti igényt pedig szeptember 15-ig kell a gazdáknak jelezni a bankok felé

A tárcavezető arra emlékeztetett, hogy a kormány a történelmi léptékű aszály következményeinek kezelésére létrehozott Aszály Veszélyhelyzeti Operatív Törzs által elfogadott intézkedési csomag keretében a gazdálkodók részére 2023. december 31-ig hitel visszafizetési moratóriumban való részvétel lehetőségét biztosítja. A moratóriumban való részvétel mindazon gazdálkodók számára segítséget jelenthet, akik már rendelkeznek hitellel és a jelenlegi rendkívüli helyzetben a gazdálkodási tevékenységük fenntartását és folytatását hitelfizetési kötelezettségeik átmeneti szüneteltetésével látják csak biztosíthatónak.

Kifejtette, az érintetteknek maguknak kell mérlegelniük, hogy a törlesztőrészletek fizetésének folytatását választják, vagy a hitellel belépnek a moratóriumba. A gazdáknak 2022. szeptember 15-ig kell nyilatkozniuk személyesen bankfiókban vagy online formában arról, hogy élni kívánnak-e a lehetőséggel. A fizetési haladék a 2022. augusztus 31. napján fennálló hitel- és kölcsönszerződés, illetve pénzügyi lízingszerződés alapján már folyósított kölcsönök tőke-, kamat-, illetve díjfizetési kötelezettségeik teljesítésére vonatkozik. Az adós a szerződésből eredő teljesítésre 2022. szeptember 1-jétől kap fizetési haladékot, egészen 2023. december 31. napjáig – húzta alá Nagy István.

A miniszter hangsúlyozta, az aszály az agrárium minden ágazatában súlyos nehézségeket okoz, így a mezőgazdasági termelők mellett az erdőgazdálkodók, és halgazdálkodók számára is elérhetővé válik az intézkedés. A részletes jogosultsági feltételeket a vonatkozó kormányrendeleti szabályozás tartalmazza. Azon mezőgazdasági termelők számára pedig, akik eddig nem szorultak hitelfelvételre vagy jelenleg is hitelképesek, az Agrárminisztérium kamattámogatásával működő Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel és az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 igénybevételét ajánljuk. E hitelprogramok hamarosan még kedvezőbbé válnak a gazdálkodók számára, hiszen az orosz-ukrán háború miatti átmeneti uniós szabályok alkalmazásával az Agrárminisztérium növelni tudja a mezőgazdasági termelők számára lehívható kamattámogatási kereteket. A kormányzati intézkedések célja mindkét esetben a mezőgazdasági munkák finanszírozásának biztosítása és ezzel a hazai élelmezésbiztonság fenntartása – emelte ki a tárcavezető.

A miniszter kitért arra is, hogy az operatív törzs a biztosítói kártérítések soron kívüli kifizetéséről is döntött, a kárelőleg eszközének alkalmazásával. Az ennek érdekében megszületett új, aszály veszélyhelyzeti szabályozásnak köszönhetően a kormány felgyorsítja és rugalmasabbá teszi a biztosítói kártérítési folyamatot, ezzel segítve a gazdálkodók finanszírozási helyzetét. Az aszálykárra kiterjedő növénybiztosítási szerződéssel rendelkező és kárt szenvedett gazdálkodók számára ugyanis lehetőség nyílik a biztosítói kárrendezés folyamatának lezárulta előtt a kártérítési előleg igénylésére. Erre az előlegre azok a kukorica vagy napraforgó termesztésével foglalkozó gazdálkodók jogosultak, akiknél az elszenvedett kár üzeneként és növénykultúránként eléri a 80%-os kárátlagot, és erről a kárbejelentésében felelősen nyilatkoznak. A kárbejelentést 2022. október 31-ig kizárólag elektronikus formában, rendeletileg meghatározott nyomtatványon lehet megtenni a biztosítótársaság felé – hangsúlyozta a miniszter.

Hozzátette, a biztosítónak az előleget a kárbejelentéstől számított 14 napon belül ki kell fizetnie, melynek összege a megállapítható kártérítés mértékének legalább a fele. Fontos, hogy a kártérítési előleg kifizetése nem jelenti azt, hogy a biztosító ne vizsgálná az aszálykár tényleges bekövetkeztét és annak mértékét. A kártérítés végleges összegének megállapításakor a kártérítési összeg és a kárelőleg különbözetével minden esetben el kell számolnia a biztosítónak és a gazdálkodónak. Nagy István felhívta az érintett gazdálkodók figyelmét arra, hogy az előlegfizetés igénybevétele során a lehető legnagyobb körültekintéssel járjanak el, csatoljanak minden szükséges dokumentumot, és a biztosítói megkeresések esetén álljanak rendelkezésre, hiszen csak így garantálható a gyors

kárrendezés. A kárelőleg részletszabályairól a biztosítótársaságoknak részletes tájékoztatást kell nyújtaniuk az érintettek számára.

Az agrártárca mindent megtesz annak érdekében, hogy az aszálykárral sújtott gazdákat támogassa. A biztonságos élelmiszer-ellátás, ugyanis hazánk stratégiai érdeke – húzta alá a miniszter.

Forrás: www.kormany.hu

Az drágult a legjobban, amit a leginkább vásárolunk és ez még csak a kezdet

2022. augusztus 9.

Bár néhány termék ára szinte sokkolóan emelkedett, féltő, hogy nincs még vége a drágulásnak, sőt könnyen lehet, hogy jövőre is megmarad a két számjegyű infláció.

Júliusban 13,7 százalékra gyorsult az éves infláció, az árak egy hónap alatt 2,3 százalékkal nőttek – közölte a pénztárcagyilkos adatokat kedd reggel a KSH.

Ilyen drágulást legutóbb 1998 júliusában mért a statisztikai hivatal, de a mindennapi életünket jobban keseríti, hogy a fogyasztói kosár 140 főbb termék- és szolgáltatáscsoportjából 92-nél volt két számjegyű az éves áremelkedés.

És nem is kicsi: 3 termék 50 százalék felett drágult, 8 termék 40 százalék felett, 11 termék 30 százalék felett és további 28 termék pedig több mint ötödével került többbe, mint egy évvel ezelőtt. A rossz hír, hogy ezek ráadásul szinte kivétel nélkül olyan áruk, amiket a mindennapjaink során használunk.

Nézzük például a toplistát:

1. Margarin 65,8 %
2. Kenyér 57,9 %
3. Sajt 52,6 %

De a top20-ban van még vaj, tej, tojás, rizs, édesség, péksütemény, állateledel és a marha és a baromfihús is a legjobban dráguló termékek között van. Ebből a listából is látszik, hogy a legjobban az élelmiszerek drágultak, összesen 27 százalékkal. Ehhez képest a sertéshús a maga 14,2 százalékos drágulásával még egész visszafogottnak tűnik.

Amennyiben pedig azt nézzük, hogy mely termékek ára csökkent vagy stagnált, úgy a tankönyvet, a helyi tömegközlekedést – a kormány a koronavírus-veszélyhelyzet ideje alatt megtiltotta az önkormányzatoknak, hogy a díjaikon változtassanak –, a telefont, internetet és a hírközlést láthatjuk.

Néhány érdekesség

Az élelmiszerárak elszállását mi sem példázza jobban, mint az, hogy az inflációs lista első 28 szereplője ebbe a kategóriába tartozik, az első, 29. szereplő a taxi, amelyért 27,4 százalékkal kellett többet fizetni júliusban, mint 2021-ben. Itt jegyeznénk meg, hogy akkor sem járunk sokkal jobban, ha nem otthon akarunk táplálkozni, az éttermi étkezés is 20 százalékkal drágult. Az élelmiszereknél a burgonya (11,2 %), a sertéshús (14,2 %) és a halkonzerv (15,2%) drágult a legkevésbé, hacsak nem nézzük a befagyasztott árú étolajat (6,9 %).

Az nem meglepő, hogy az üzemanyagárak elszállása miatt távolabbi desztinációkra való utazás 26,8 százalékkal drágult – a sima üdülés külföldön 13,3 százalékkal, míg a belföldi üdülés 11,9 százalékkal –, ahogy az sem, hogy a kormány által bevezetett, családoknak igénybe vehető otthonfelújítási támogatás következtében 26,5 százalékkal drágultak a lakásjavító- és karbantartó cikkek.

Az alkoholoknál is az árak megugrását mérte a KSH, a sör 15, a bor 11,3, az égetett szeszesital pedig 12 százalékkal lett drágább, mint egy évvel ezelőtt.

Amennyiben azt nézzük, hogy az MNB szerint az éves infláció 2–3 százalék között lenne, úgy azt látjuk, hogy idén júliusban mindössze 3 termék kategória volt ezen a szinten belül: óvodai,

bölcsődei étkezés (2,7%), gyermeklábbeli (2,5%) és a női felsőruházat (2,1%). Ebből is látszik, hogy a ruházati termékek ára viszonylag visszafogottan emelkedett, de például a 3 év alattiaknál itt is 7 százaléktól feletti volt az árdrágulás, a táskáknál több mint 8 százaléktól, az alsóruházatoknál pedig 8,8 (női) és 10,3 (férfi).

A tartós fogyasztási cikkek összességében 14 százalékkal kerültek többbe, ezen belül a konyha- és egyéb bútorokért 20,1, a szobabútorokért 18,2, a használt személygépkocsikért 17,9, az új személygépkocsikért 17,5 százalékkal kellett többet fizetni.

Ez még csak a kezdet?

A rossz hír az, hogy vélhetően igen. Az inflációs adatok megjelenését követően több elemző is megszólalt és abban mindannyian egyetértettek, hogy lesz még rosszabb is. Virovác Péter, az ING vezető elemzője például úgy látja, hogy habár a forint némiképp erősödött az elmúlt hónapban, ez aligha elegendő ahhoz, hogy érdemben változtasson az infláció dinamikáján.

Az extraprofitadók áthárítása folytatódhat, miközben a rezsicsökkentés átalakítása is újabb 2–3 százalékponttal növelheti meg a fő inflációs mutatót augusztustól.

Virovác úgy látja, hogy az üzemanyagárstop októberi lejáratára is komoly inflációs kérdéseket vet fel.

Ha visszatérnek a piaci üzemanyagárak, úgy az év vége felé már könnyen 20 százalék közelébe is emelkedhetne a magyar inflációs mutató.

Éppen ezért az ING-nél az év egészét nézve 12,5–13 százaléktól körüli átlagos inflációval számolnak 2022-ben, de várakozásaik szerint jövőre is közel kétszámjegyű maradhat az átlagos árszínvonal emelkedése.

Ugyanígy látja Kiss Péter, az Amundi Alapkezelő befektetési igazgatója, aki szerint a rezszi növekedése és a benzinársapka módosítása több mint 3 százalékkal emelheti a magyar árszinteket. Az Amundi legfrissebb előrejelzése szerint 17,5 százaléktól tetőzhet a fogyasztói árindex idén októberben, és decemberben is még 17 százaléktól körüli maradhat a mutató.

Németh Dávid, a K&H vezető elemzője pedig úgy véli, hogy októberben 18–19 százaléktól szaladhat fel az infláció, és leghamarabb jövő augusztusban kerülhet vissza az egy számjegyű tartományba a mutató, ám ez sem lesz elég ahhoz, hogy 2023-ban 10 százaléktól alatt maradjon.

„A következő hónapokban jöhet a feketeleves. Az elektromos energia, illetve a vezetékes hatósági árának részleges emelése önmagában 2,5 százalékponttal emeli meg az inflációt. Továbbra is kérdés, hogy az üzemanyagoknál meddig tartható fenn a lakossági árstop” – tette hozzá a szakember. Továbbá az inflációs hatása lehet a kata szigorításának, valamint annak, hogy a cégek már nem tankolhatnak kedvezményes áron üzemanyagot. Szintén drágulás várható a mezőgazdasági termékeknél.

Forrás: www.hvg.hu

Féldőben a nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés

2022. augusztus 12.

Lezárult az idei nyári szezonális élelmiszerlánc ellenőrzés első időszaka, melyet a megyei kormányhivatalok járási hivatalainak szakemberei és a Nébih munkatársai végeznek országosan összehangolva, a teljes élelmiszerláncra kiterjedően a Nébih irányításával. A júliusi első időszakban összesen 2 338 ellenőrzésre került sor. 284 esetben élelmiszer-előállító helyen, 884 esetben az élelmiszer-forgalmazásban és 1 170 esetben vendéglátóhelyen vizsgáldtak a szakemberek.

Az ellenőrzés a turisztikai szempontból frekvenciát helyeken, továbbá a rendezvényeken, fesztiválokon, vásárokon működő kereskedelmi és vendéglátó létesítményekre fókuszált. Ezen belül a büfé-kocsik és mozgó vendéglátók tevékenysége, valamint az ifjúsági és

gyermek táborok étkeztetése kiemelt figyelemben részesült. Az ellenőrzött napközi táborokban élelmiszer-biztonságot érintő súlyosabb probléma nem merült fel.

A július 1-jétől 31-ig tartó első időszakban 8 439 hazai és külföldi élelmiszer tételt ellenőriztek az élelmiszerlánc-biztonsági felügyelők. A vezető hibák idén is a lejárt termékek forgalmazása, de a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva ritkábban fordult elő. Az összes ellenőrzött tétel 5,2%-át, 9,11 tonna terméket kellett kivonni a forgalomból. A feltárt szabálytalanságok miatt 36 alkalommal figyelmeztetést, 196 esetben bírság kiszabását alkalmazták szankcióként, utóbbit összesen 13 415 384 Ft értékben.

A vendéglátó tevékenység ellenőrzése során az allergénekre vonatkozó fogyasztói tájékoztatás hiánya főleg a kisebb vendéglátóhelyeken, büfékben, lángost árusító helyeken, illetve a fagyalaltozóknál figyelhető meg.

Az úgynevezett helyettesítő termékek használata elsősorban a lángost árusító helyeken gyakori. Ezzel együtt rendszeresen előforduló hiba, hogy az étlapon „tejföl” szerepel, azonban az ételre már növényi alapú termék kerül. A pizzériák esetében szintén tapasztalható ugyan ez a félrevezető gyakorlat: növényi alapú sajtkészítményeket használnak feltétként, ugyanakkor az étlapon a „sajt” megnevezés szerepel, megtévesztve ezzel a vásárlókat.

A zöldség-gyümölcs minőségellenőrzések alkalmával eddig főleg jelölési hibák és minőségi kifogás fordult elő, de ismeretlen eredetű, nem nyomon-követhető termékek miatt is intézkedniük kellett a szakembereknek. Néhány esetben a forgalmazói regisztráció hiánya is előfordult.

A borászati termékek és alkoholos italok helyszíni ellenőrzése során alkoholtartalom eltérés nem fordult elő. Lejárt minőségmegőrzési idejű alkoholos italt is csupán egy esetben találtak az ellenőrök, továbbá egy-egy jelöletlen bor és pálinka tételt kellett kivonni a forgalomból.

A részeredmények alapján a higiéniai hiányosságok előfordulása idén kiemelkedően magas volt, különösen a vendéglátásban, viszont kevesebb nyomonkövethetőséggel kapcsolatos hibát tártak fel az ellenőrök. A kánikulára tekintettel a szakemberek fokozott figyelmet fordítanak a hűtési lánc biztosítására, amellyel már mostanáig több probléma adódott a tavalyinál.

A nyári szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzési időszak augusztus 20-ig még országsszerte tart.

Forrás: www.portal.nebih.gov.hu

Dinamikusan zajlanak a vidékfejlesztési pályázatokhoz kapcsolódó kifizetések

2022. augusztus 18.

Az agráriumban a jelenlegi háborús gazdasági környezetben, minden nehézség ellenére is zajlanak a fejlesztések, csak nyáron eddig 88 milliárd forintot fizettek ki a beruházóknak a projektek megvalósítására – jelentette be Nagy István agrárminiszter.

A miniszter emlékeztetett, 2021-2027 között háromszor annyi vidékfejlesztési forrás áll rendelkezésre, mint előtte, melynek révén az Agrárminisztérium 2021-ben kidolgozta és elindította a Megújuló vidék, megújuló agrárium programot. Ez a magyar vidék gazdaságának gerincét adó agrárium és élelmiszertermelés teljes modernizációját célozza meg – mutatott rá Nagy István.

A tárcavezető elmondta, hogy az Agrárminisztérium tavaly és idén is számos pályázati felhívást jelentetett meg, amelyekre a várakozásokat meghaladó mértékben nyújtottak be támogatási kérelmet a gazdálkodók. A megkezdett projektek megvalósítására tett erőfeszítéseket jól mutatja, hogy a gazdálkodók, vállalkozások és önkormányzatok által menedzselte beruházásokhoz kapcsolódóan csak a nyári hónapokban, 2022. június 1-től mostanáig 88 milliárd forintot meghaladó kifizetésre került sor - fejtette ki az agrárminiszter.

15 milliárd forintot meghaladó támogatást folyósítottak az állattenyésztési ágazatnak telephelyek fejlesztésére és megújítására, több mint 5 milliárd forintot kaptak az élelmiszeripari ágazat fejlesztéseit végrehajtó pályázók. A nagy érdeklődés övezte precíziós gazdálkodásra történő átállást segítő pályázati konstrukció esetében a jelzett időszakban 12 milliárd forintot meghaladó támogatást, a rendkívül népszerű, mezőgazdasági kisüzemek támogatására irányuló pályázathoz kapcsolódóan közel 17 milliárd forintot fizettek ki. Az önkormányzatok is jelentős támogatást, mintegy 10 milliárd forintot kaptak a külterületi helyi közutak fejlesztésére – sorolta a tárcavezető.

Nagy István kiemelte, hogy az agrárium teljesítményét számos probléma nehezíti az elmúlt időszakban az orosz-ukrán háborútól az aszályon keresztül a dráguló hitelfinanszírozásig. Azonban a hatékonyság, az infrastruktúra és a termelő kapacitások megújulása nélkül lemondanánk a jövőt érintő közös terveinkről – tette hozzá.

Forrás: www.kormany.hu

A hagyományos tej drágább, mint a biotej

2022. augusztus 19.

Júliusban egyes tejüzemek Észak-Németországban több mint 60 centet fizettek a hagyományos tejért. Ez több mint, amennyit a biogazdálkodók kapnak a tejért.

A Szövetségi Mezőgazdasági Hivatal (BLE) legutóbbi, júniusi elszámolása szerint a biogazdálkodók 56,44 centes árat értek el – ezek szintén rekordárak. Az átlagos 52,12 centes konvencionális árakhoz képest azonban alig több mint 4 cent volt az előny.

Júliusban tovább emelkedtek a tej termelői árai. Augusztusban még sok helyen magasabbak a tejárak, bár a legfontosabb árindikátorok az európai piacon és a világpiacra egy ideje ismét csökkennek.

Az ife Intézet által a vaj és a főlözött tej eladási áraiból számított tej alapanyagértéke júliusban 63,8 centre csökkent tejkilogrammonként – az áprilisi 67,5 centről. Az ife Intézet által számolt piaci tejérték pedig augusztusban „csak” 61,8, szeptemberben 60,8 cent. De ezek még mindig rendkívül magas árak. Sok gazda örülne, ha augusztusban és szeptemberben elérné ezt a szintet.

Ez már megtörtént Észak-Németországban. Júliusban az első tejüzemek több mint 60 centet fizettek gazdáiknak tejkilogrammonként. A többi tejfeldolgozó egész sora pedig nagyon közel van a 60 centhez. A szövetségi átlagban ezek a magas tejárak északon szintén meghaladják a biotej átlagárait. Lehetséges, hogy a hagyományos árak ősze felzárkóznak a bioárakhoz. A hagyományos tej így drágább északon, mint a biotej délen.

A hagyományos áruk piaca jelenleg sokkal dinamikusabb, mint a biotej ára – erősíti meg Hans-Jürgen Seufferlein, a Bajorországi Tejtermelők Szövetségétől (VMB). Ez természetesen hatással van a biotejtermelők jövedelmezőségére is – hívta fel a figyelmet a német agrarheute mezőgazdasági szakportál.

Bajorországban a biotej ára júniusban 55,80 cent/kg volt, a hagyományos ára pedig már 50,79 cent volt. Júniusban a schleswig-holsteini gazdák a legmagasabb árat kapták Németországban a biotejért: 61,98 centet – a legészakibb szövetségi államban pedig átlagosan 55,87 centet fizettek a hagyományos tejért -, tehát többet, mint amennyit a bajor biogazdálkodók kaptak. Alsó-Szászországban is majdnem elérte a bajor és országos bioárak szintjét a júniusi egyezményes ár, ami 53,56 cent volt.

Forrás: www.agroforum.hu

Havi szinten hét, éves összehasonlításban pedig 57 százalékkal nőtt a nyerstej átlagára

2022. augusztus 22.

A nyerstej kiviteli ára 198,29 forint/kilogramm volt 2022 júliusában, az előző havihoz képest 8 százalékkal, az előző év azonos hónapjához viszonyítva 72 százalékkal emelkedett. Az exportár 16 százalékkal volt magasabb a belföldinél.

A nyerstej országos termelői átlagára kilogrammonként 171,05 forint volt 2022 júliusában. A fehérjetartalom 0,04 százalékpontos és a zsírtartalom 0,03 százalékpontos romlása, valamint az alapár 8 százalékos emelkedése mellett a nyerstej átlagára 7 százalékkal nőtt 2022 júliusában a 2022. júniuséhoz képest, és 57 százalékkal meghaladta az előző év azonos hónapjának átlagárát – közölte az Agrárközgazdasági Intézet (AKI).

A nyerstej kiviteli ára 198,29 forint/kilogramm volt 2022 júliusában, az előző havihoz képest 8 százalékkal, az előző év azonos hónapjához viszonyítva 72 százalékkal emelkedett. A kiviteli ár 16 százalékkal meghaladta a termelői átlagárát. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 30 százalékkal csökkent 2022 júliusában az előző év azonos hónapjához viszonyítva.

Az AKI PÁIR adatai szerint 2022 júliusában az előző év azonos hónapjához képest a hazai előállítású tejtermékek közül emelkedett a trappista sajt (+69 százalék), az 1,5 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tej (+51 százalék), a tehéntúró és a tejföl (egyenként +49 százalék), a gyümölcsös joghurt (+48 százalék), a natúr joghurt (+47 százalék), a kefir (+45 százalék), a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tej (+44 százalék), a 2,8 százalék zsírtartalmú zacskós friss tej és az adagolt vaj (egyenként +43 százalék), az ömlesztett sajt (+41 százalék), a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tej (+33 százalék), valamint a natúr vajkrém (+22 százalék) értékesítési ára.

Forrás: www.agrokep.vg.hu

Az aszály okozta károk is megjelennek az élelmiszerek árában

2022. augusztus 22.

Hiába könnyített a környezeti feltételeken az Európai Unió, aligha tudják pótolni a tagállamok az ukrán mezőgazdaság háborús veszteségeit. Egész Európában óriási pusztítást hagyott maga után a szárazság és a hőhullámokat lezáró viharok. A rendkívüli nyári időjárás következményei egyelőre még nem láthatók, de az árak szempontjából nem sok jóval kecsegtetnek. A gazdáknak tanulságos marad 2022: szinte minden ágazatban meg kell küzdeniük a klímaváltozás okozta kihívásokkal.

Példátlan szárazsággal és ritkán tapasztalt hőhullámokkal kell szembenézniük ezen a nyáron az európai gazdáknak. Az aszály szinte a teljes mezőgazdaságban súlyos veszteségeket okozott, ráadásul a hőhullámokat záró viharok is jókora pusztítást hagytak maguk után.

A területek 47 százalékára adott ki figyelmeztetést a szárazság miatt az európai unió szakmai intézete, míg 17 százalékon továbbra is kritikus a helyzet.

Noha pontos adatok még nem állnak rendelkezésre a pusztító 2022-es évről, az már szinte borítékolható, hogy minden termékpályán áremelkedésekhez vezetnek a szárazság miatt elmaradó hozamok.

Elszáradt növények, kiégett gyepek

A csapadékhiány az északi államok kivételével gyakorlatilag minden országban, az agrárium minden területén súlyos károkat okozott. A szántóföldi növények terméshozama erősen csökkent.

Az első becslések szerint Franciaországban 15 százalékos, Romániában 35 százalékos veszteséggel kell számolniuk a gazdáknak. Belgiumban és Hollandiában a zöldség- és gyümölcstermesztőket is tetemes veszteségek érik, a száraz időjárásban a termés megsemmisült, vagy a minősége miatt nem alkalmas az értékesítésre.

Az állattartókat is kihívások elé állította a szárazság. A legelők kiégtek, emiatt a tejtermelők rekordalacsony hozamot értek el. Ez várhatóan tovább drágítja a tejtermékeket és a vajat, de a takarmányárak drágulásával is számolniuk kell.

Vízhiány súlyosbítja a gazdák helyzetét

Nagy-Britanniában, Franciaországban, Olaszországban és Hollandiában azokon a területeken sem sikerült érdemben felvenni a harcot a szárazsággal, ahol kiépített öntözőrendszerek és más, modern technológiák állnak rendelkezésre.

A csapadékhány miatt ugyanis a hatóságok korlátozzák egyebek mellett a mezőgazdasági vízfelhasználást is a természetes vizek, például a nagyobb folyók rekordalacsony vízállása miatt.

Hollandiában a termelők arra a következtetésre jutottak, hogy az eddig öntözetlen zöldség- és gyümölcskertészetekben is szükség van az öntözőrendszerek kiépítésére a következő évek veszteségeinek csillapítása érdekében.

Európa aligha pótolja a háborús veszteségeket

Az orosz–ukrán háború miatt összeomlott Ukrajna mezőgazdasága, ami komoly globális aggodalmakhoz vezetett. A legszegényebb országok élelmiszer-ellátása érdekében az Európai Unió nagyobb terméshozamokkal akarta pótolni a veszteségeket. Ez az aszály miatt aligha megvalósítható.

Noha Ukrajna kikötőiből már elindultak a létfontosságú gabonaszállítmányok, a globális aggodalmak továbbra sem enyhültek.

Ennek oka, hogy az alapanyagok és az élelmiszerek ára nem csökken, továbbra is kérdés, honnan állnak majd rendelkezésre élelmiszerkészletek a világ éhínséggel fenyegetett afrikai és közel-keleti térségeiben.

Brüsszel elhalasztotta a szigorítást

A nagyobb termés érdekében az Európai Unió közös agrárpolitikájának (KAP) környezeti szempontjain enyhített a tagállamok többségének támogatásával az Európai Bizottság. A jövő év végéig lehetőségük van a gazdáknak az ugaroltatott területeken is a termelésre, és a vetésforgóra vonatkozó szabály alkalmazását is elhalasztják a tagállamok.

Németországban a szövetségi kormány és a tartományok közötti egyeztetések elhúzódása után végül mind az ugaron hagyott területek, mind a vetésforgóra vonatkozó szabályok fel lettek függesztve. Az ugarszabályozás felfüggesztése a területek 4 százalékát érinti.

A szakmai szervezetek szerint a döntéssel megkésett a kormány, mivel sok gazda már elkezdte tervezni a következő szezont. Európa egyik legnagyobb mezőgazdasági termelő országában a szakértők szerint a vetésforgó alkalmazása alóli mentesség vezet nagyobb hozamnövekedéshez.

A vetésforgóra vonatkozó uniós szabályozás kimondja, hogy nem lehet két egymást követő évben ugyanazt a növénykultúrát vetni az adott területre. A mentességnek köszönhetően a búzatermés hozamának növelésére számítanak.

Sokáig tanulságos lesz a 2022-es idény

Az európai termelők az elmúlt években is szembesültek az éghajlatváltozás következményeivel, ám a nyári szezonban ilyen mértékű, rekordmértékű aszályra még nem volt példa.

Eddig elsősorban a téli csapadékszegényebb és enyhébb időjáráshoz kellett alkalmazkodniuk a gazdáknak, ami leginkább a dél-európai államokban vált évről évre egyre jellemzőbbé.

Sok gazdálkodónak az ez évi nyári aszály várhatóan már a tevékenység befejezését hozza. Ennek oka, hogy több mint egy éve folyamatosan emelkednek az alapanyagárak, a

növénytermesztőknek a szinte megfizethetetlen műtrágyaárak, míg az állattartóknak a már tavaly egekbe szökő takarmányárak okozzák az ellehetetlenülést.

Az idei szezon mérlegére még ugyan várni kell, de a tapasztalatokat mindenhol levonták a gazdák: az egyre szélsőséesebb időjáráshoz kell alkalmazkodni, és nem lehet tovább hatékonyan gazdálkodni az évtizedek óta bevett termelési gyakorlatokkal.

Forrás: www.vg.hu

Hogyan készül a fűből tej?

2022. augusztus 22.

10. Sajtmustra: a terroir nyomában...

Együtt keresik a választ a sajtkészítők arra a kérdésre, hogy van-e magyar sajt-terroir és mit hívunk terroir sajtnak? Szeptember 2-án az Etyeki Látogatóközpont ad helyet a 10. Sajtmustrának, mely idén egy szakmai konferenciából és az országos sajtbírálatból áll.

Van-e magyar sajt-terroir?

A konferencián a termőföldtől, a gyepeken és legelőkön át, a tej termelésén keresztül, végül a sajt érlelésének folyamatában keressük a terroir jelenség kritériumait és hatásait a sajtokra vonatkozóan.

Segítségünkre lesz ebben Dr. habil. Kalocsai Renátó PhD, aki a talajműködésről fog előadást tartani, melyet Dr. Bajnok Márta sajtkészítőkre szabott növényélettani prezentációja követ.

Dr. Tóth Tamás beavat minket abba, hogy hogyan lesz a fűből tej, végül a konferenciát Magyar László sajtmester előadása zárja, aki bemutatja, hogy a tejben található zamatanyagoknak mi lesz a sorsa a sajt érlelése során. Az előadásokat követő kerekasztal beszélgetésben együtt keressük arra a választ, hogy van-e magyar sajt-terroir?

A sajtkészítők a sajtaikból fognak sütni-főzni

Az országos sajtbírálat minden sajtkészítő számára nyitott, célja, hogy kiemelje a magas minőségű magyar sajtokat, megismertesse azokat a fogyasztókkal és a gasztronómia képviselőivel és ezáltal jobb piaci pozícióba juttassa a sajtkészítőket.

Idén a frissen végzett 37 sajtbíra is részt vesz a sajtok értékelésében.

A 17 órai eredményhirdetést követően sajtbuli veszi kezdetét, ahol sajtkészítők fognak sajtaikból sütni-főzni.

Pontos program és további információk a Sajtmustra honlapján található: www.sajtmustra.hu

Forrás: www.agroinform.hu / Magyar Sajtkészítők Egyesülete Sajtóközlemény

Enyhül egyes támogatásokhoz kapcsolódó munkaerőmegtartási kötelezettség

2022. augusztus 22.

A háborús gazdasági környezet és az extrém aszályhelyzet rendkívül súlyosan érinti az agráriumot. Ezt mérlegelve, a Vidékfejlesztési Program keretében támogatott beruházásoknál, a foglalkoztatás szinten tartásához kötődő előíráshoz kapcsolódó jogkövetkezmény enyhítéséről született döntés.

Az elmúlt években számos, a mezőgazdasági termelők, a feldolgozók és az erdőgazdálkodók beruházásait támogató pályázati felhívás jelent meg és jelentős összegeket ítéltek oda a fejlesztésekhez, azonban a támogatások segítségével megkezdett projektek megvalósítása a kedvezményezettek részéről hatalmas erőfeszítést igényel. A Vidékfejlesztési Program 2015. évi elfogadása óta a beruházási támogatásokat elnyert vállalkozásoknak kötelező a foglalkoztatást legalább szinten tartani és ezen előírás visszamenőleges módosítására az Európai Bizottsággal történt korábbi egyeztetés alapján nincs is mód. A jelenlegi kedvezőtlen

körülmények között az Agrárminisztérium ugyanakkor minden lehetséges módon igyekszik segíteni a beruházókat, ezért született döntés az ezen előíráshoz kapcsolódó jogkövetkezmény mérsékléséről.

Az eddigi szabályozás szerint, amennyiben a foglalkoztatás fenntartására előírt kötelezettségnek a kedvezményezettek nem tesznek eleget, a támogató automatikusan eláll a támogatói szerződéstől és visszaköveteli a kifizetett támogatást. Mivel a munkaerőpiaci helyzet és a jelenlegi, aszálytal sújtott gazdasági helyzet jelentős kihívást jelent a gazdaságok számára, minden érintett felhívás – saját tagállami hatáskörben megtehető enyhítéssel – módosul. Ennek értelmében a támogatástól történő elállás nem következik be automatikusan, az Irányító Hatóság az egyedi körülményeket és az elmúlt időszak egyes vállalkozásokat érintő gazdasági hatásait figyelembe véve mérlegel majd. Az enyhítés érinti az állattartók, a kertészeti vállalkozások, az élelmiszer-feldolgozók és az erdőgazdálkodók beruházásait is, az erre vonatkozó pályázati felhívás módosításai folyamatosan jelennek meg.

Forrás: www.kormany.hu

Csúnya drágulást hoz az ősz a boltokba: egekbe szállhat a tejtermékek ára

2022. augusztus 25.

Rendkívül kiszámíthatatlan a tejpiac, folyamatosan emelkedik a takarmány, az energia, az állatgyógyászati eszközök, a csomagolóanyagok ára, de nőttek a munkabérek is. Mivel az emelkedés teljesen kiszámíthatatlan, nem látni azt a pillanatot, amikor az előállítási költségek stabilizálódhatnak. Ráadásul az elmúlt 12 hónapos időszakban mind a nyers tej, mind a feldolgozott tej és tejtermékek esetében is jelentős, 40 százalékos fölötti áremelkedés volt tapasztalható. A HelloVidék éppen ezért most Harcz Zoltánt, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatóját kérdezte arról, mit tapasztaltak az elmúlt időszakban, illetve mire számítanak az év végéig az ágazatban.

HelloVidék: Milyen hatások érték a tejipart az elmúlt 1-2 évben? Milyen változásokat idéztek elő ezek a történések?

Harcz Zoltán: A hazai tejipar által feldolgozott tej volumene és az árbevétel is növekedett az elmúlt években, a 'békeidőkben'. A bővülő hazai tejtermelés és a csökkenő nyerstej kivitelünk is a feldolgozott tejtermékek mennyiségének növekedését eredményezte. A covid volt az első tejipart érő 'megrázkódítás'. Mivel a tejágazat is a járványhelyzetre azonnal és rugalmasan reagálni képes ágazatok közé tartozott, a gazdasági visszaesés kevésbé érintette, de a megváltozott piaci folyamatok természetesen a tejipar szereplőire is hatással voltak. Komoly feszültséget tapasztaltunk a nyerstej és tejtermékek exportra történő, illetve a csomagolóanyagok, valamint egyéb input anyagok Magyarországra történő szállítása kapcsán, azonban végül az árumozgást sikerült biztosítani. Az iskolatej és a vendéglátás számára termelő feldolgozók piacvesztése is okozott zavarokat, azonban nagy eredmény, hogy mindig volt megfelelő mennyiségű és minőségű tej és tejtermék a boltokban, mindez úgy, hogy egy kilogramm nyerstejet sem kellett kiborítani a földekre. Másfél éve indult el egy szintén nagyon komoly problémákat okozó, önköltség növekedési folyamat. A tejfeldolgozó üzemekben a tejtermékgyártás során az igen energiaigényes fűtés (pasztörözés), illetve hűtés központi szerepet játszik. Mindkét esetben (gáz és elektromos áram), de például a csomagolóanyagoknál is extrém árnövekedéseket tapasztalnak a tejfeldolgozók. Szinte minden további feldolgozóipari önköltség elem (logisztika, vegyszer, munkaruha, szennyvíz-költség stb.) kiszámíthatatlanul és folyamatosan emelkedik.

HelloVidék: Hogyan hatott ez az árakra? Mi okozza az áremelkedést és meddig tarthat még?

Harcz Zoltán: A nyerstej hazai felvásárlási ára egy év alatt 56%-ot, míg kiviteli ára 72%-ot emelkedett, ami az elmúlt egy, másfél évben állandó nyomást helyez a hazai késztermék

önköltségekre és ezen keresztül a tejtermék fogyasztói árakra. Ezen felül a hazainál magasabb és jobban növekvő kiviteli áraknak is van árnövelő hatása. A kész tejtermékek átlagos hazai feldolgozói áradói árai jellemzően 45-55% között emelkedtek egy év alatt. Kiugróan magas a trappista sajt feldolgozói áradói árának 75%-os (!) emelkedése. A fogyasztási szokások változása még nem egyértelmű, egyes termékekből - az előző évi adatokhoz képest - több került értékesítésre, másokból kevesebb. Az AKI adatai alapján több tejet adnak el a feldolgozók, különösen a hatósági áras UHT tejből, de új hazai kapacitások belépése és a német tejhiány, valamint az árfolyam okozta importsajt drágulás okán több hazai trappista sajt fogy. Természetesen vannak olyan tejtermék kategóriák, ahol a tavalyi évhez képest már csökkennek a feldolgozói eladások.

HelloVidék: Mit lehet tudni a boltokban kapható tejről? Hány százalék import és hány százalék magyar?

Harcz Zoltán: A hazai előállítású tejek magas minőségűek, a magyar hatóság által ellenőrzött - mint ahogy a múltban, úgy jelenleg is - egészséges és ízletes termékekről tudunk beszámolni. Zsírtartalom, csomagolás, pasztörözés/hűtési igény szerint széles kínálatból választhatunk. A 10-15 évvel korábbiakhoz képest mára már megtalálhatóak a magas minőségű laktózmentes tejek is a hazai feldolgozók kínálatában. Jelenleg a fogyasztói folyadéktejek többsége már magyar a boltokban. Itt-ott még előfordul import tej is, de a hazai tejek aránya jóval 90-95% fölött lehet. 2010-ben 138 ezer tonna dobozos tejet importáltunk, 2017-re ez 63 ezer tonnára, majd a tavalyi évre már csak 35 ezer tonnára csökkent. Mindeközben 11 év alatt 44%-kal emelkedett fogyasztói folyadéktej termelésünk, amely jelenleg 520 ezer tonna.

HelloVidék: Mire lehet számítani az év végéig az ágazatban?

Harcz Zoltán: A magas minőségű tej- és tejtermék ellátás a korábbi évekhez hasonlóan - természetesen - biztosított lesz. Amennyiben a tejtermelőket és tejfeldolgozókat sújtó önköltség növekedés nem lassul - legalábbis nem válik kiszámíthatóvá vagy tervezhetővé -, sajnos érdemben nem tud változni a helyzet. Ha egy adott tejtermék önköltségének minden fő komponense (alapanyag (nyerstej), energia (pasztörözés/hűtés) és a csomagolóanyag) brutálisan emelkedik, akkor az ipar kvázi tehetetlen. A költségnövekedésből egyértelműen következik az áremelés, főleg akkor, ha a hatékonyság már nem növelhető tovább egy telepen vagy feldolgozó üzemben belül. Amikor egy tejtermelő gazdálkodó már nem tud tovább takarékoskodni, akkor a költségnövekedést részlegesen vagy egyben áterhelni a tejfeldolgozóra, aki - miután szintén hasonló gondokkal küzd - kénytelen a fogyasztókra terhelni saját költségnövekedését.

Természetesen – ha a szabadpiac alapelvei működnek – akkor egy ponton a magas fogyasztói árak hatására csökkenni fog az eladott tejtermékek mennyisége. Ez a csökkenés a magasabb minőségű, drágább, prémium tejtermékeket, pl. desszerteket érintheti először. Sok fogyasztó azonban először az adott tejterméket csak egy azonos, de olcsóbb tejtermékre váltja.

Forrás: www.hellovidek.hu

A korábban kihirdetett aszályhelyzet is segíti a termelőket

2022. augusztus 25.

Magyarország egész területére aszályhelyzetet hirdetett az agrárminiszter. A korábbi gyakorlattól eltérve, a már nyár végén kihirdetett aszályhelyzet megalapozza a kárenyhítési rendszerben az aszálykárok utáni kárenyhítő juttatás igénylését, továbbá megkönnyíti a termelők ügyintézését az agrártámogatásokhoz kapcsolódó vis maior bejelentéseknél is.

Az október 31-i törvényi határidő előtt jóval, a Földművelésügyi Értesítő LXXII. évfolyamának 2022. augusztus 19-i számában megjelent az agrárminiszter közleménye,

amelynek értelmében a 2022. kárenyhítési évben Magyarország egész területén aszályhelyzet alakult ki, így az ország teljes területén bekövetkezett aszálykárok után lehet majd kárenyhítő juttatást igényelni a kárenyhítési alapból. A károsult termelőknek a jogosultsági feltételeknek is meg kell felelniük annak érdekében, hogy a kárenyhítő juttatást igénybe vehessék. Erről bővebb információ az alábbi linken érhető el: <https://kormany.hu/hirek/az-idojarasi-karesemenyek-bejelentesi-szabalyai>

Az aszályközlemény megjelenése segíti a termelők ügyintézését is: az aszálykárok kapcsán az egyes agrártámogatási jogviszonyokból eredő kötelezettségek teljesítése alóli mentesülés érdekében a Magyar Államkincstárnak küldött vis maior bejelentéseket gyorsabban elfogadhatják. Az ehhez szükséges jogszabály-módosítás hamarosan megjelenik.

Az aszály miatt biztosított rendkívüli hitelmoratórium lehetősége, a biztosítási kárelőleg fizetés előírása, az öntözéshez kapcsolódó egyszerűsítések, és az új takarmányszállítási támogatás mellett az Agrárminisztérium minden olyan adminisztrációs könnyítést megtesz, ami segíti a gazdálkodók életét.

Forrás: www.kormany.hu

Még nagyobb a különbség a növényi tejek között, mint gondoltuk

2022. augusztus 27.

A növényi tejhelyettesítők környezetbarátabbak a tehéntejnél, de azért nem kibocsátásmentesek.

A növényi alapú tejhelyettesítők környezeti mutatói sokkal jobbak, mint a tehéntejé, de nem kibocsátásmentesek: előállítási és logisztikai környezetterhelés ezeknél is megjelenik, ám a termőföldszükségletük például jelentősen kisebb, írja elemzésében a Másfélfok. Egyre nő a kereslet a növényi italok iránt, de Magyarországon akadályozza a terjedést a magas ár és a nem tejszerű íz. A fő célcsoport nem a vegánok, hanem az alternatívákra nyitott, tudatos fogyasztók.

Egészségügyi és környezettudatossági okokból egyre többen választanak növényi eredetű élelmiszereket, kisebb az ideológiai alapon választók aránya. Tény, hogy a növényi italok fogyasztása környezetterhelés szempontjából előnyösebb a tehéntejnél, bár a tejalternatívákat választók többsége számára ez egyelőre sokadlagos szempont.

Ugyan a hivatalos elnevezés szabályozott, és nem lehet tejnek vagy joghurtnak nevezni, a köznyelvben továbbra is fennmarad a tejipari megnevezések használata, hiszen a vásárlók egyértelműen ezek helyett vásárolják a növényi helyettesítő termékeket.

Különböző okai vannak a tejhelyettesítő választásának

Felmérések is alátámasztották az utóbbi időben, hogy nem feltétlenül a speciális táplálkozási szokások miatt, hanem sokan környezetvédelmi szempontok miatt választanak húsáru helyett növényi alapúakat. Az élettani hatások okainak rendkívüli szerteágazósága, rengeteg befolyásoló tényezője miatt itt csak a környezetterhelés vizsgálatáról lesz szó, azonban tény, hogy sokáig a laktózérzékenység miatt esett a választás a tejhelyettesítőkre. Mára kirajzolódik, hogy a célközönség közel sem a vegánok a 10%-os részarányukkal, hanem a nem állati eredetű helyettesítő termékek iránt általában nyitott fogyasztók.

Az utóbbi években a fogyasztók egyre tudatosabbá váltak, és a döntésüket eddig jobban befolyásoló egészségre gyakorolt hatás, élvezeti érték mellett megjelentek az állatjóléti és környezetvédelmi szempontok is. A kevesebb húsáru, és több növényi termék vásárlására egyre jobban nyitottak, azonban a terjedést akadályozza a termékek magas ára és szűk kínálata. Sokak a növényi élelmiszerek élvezeti értékét is alacsonynak tartják, habár az elkészített étel íze a recept kreativitásán múlik.

Környezeti terhelésben nagy a különbség

A táplálkozási és élelmiszervásárlási szokásaink befolyásolják legjelentősebben a környezetet. Természetesen a szállítmányozás környezetterhelése elméletileg hasonló, gyakorlatilag azonban annyira alacsony mértékű hazai tejalternatíva-termelés, hogy a tehéntej terhelése egyelőre verhetetlen.

A növényi alapú italok környezeti hatásának vizsgálatakor a három legfontosabb szempont: a vízigény, a földszükséglet és az üvegházhatású-gázkibocsátások, azonban ezek attól függően különböznek, hogy az ital milyen növényből készül. Széleskörűen használt alapanyagok a mandula, szója, rizs, zab, és kókusz, de akár a burgonya is felhasználható. Az Oxfordi Egyetemen készült tanulmány számításai szerint a tehéntej előállítása során ez a három mérőszám jelentősen magasabb, mint a növényi italoknál.

Karbonlábnyom:

A növényi italok közül a rizsitalhoz tartozik a legmagasabb, ám ennek a mértéke is kevesebb, mint fele a tehéntej 1 literének, amely gyártásánál kb 3 kg széndioxid szabadul fel. A rizs, szója és zab kibocsátása 1 kg körül szóródik, a manduláé a legkevesebb, kb 0,7 kg, pedig a világ mandulatermesztésének a 80%-a Kaliforniában zajlik (a területi koncentráció a kókusznál is megjelenik). Az üvegházhatású gázok leginkább a növények betakarítása után keletkeznek, a feldolgozás fejlettsége pedig világszerte változó, azonban pont a rizstermesztés szükséges velejárója a baktériumok metántermelése.

Vízszükséglet:

A felhasznált víz mennyisége elég magas a növényi italoknál is, de a legrosszabb esetben is fele a tehéntejének. 1 liter előállításához 600 liter vízre van szükség. A mandula vízigénye esetenként több is lehet, de átlagosan 370 liter körüli. Míg a rizs is viszonylag sok vizet igényel (260 liter/1 liter ital), addig a zab 40, a szója 20 liter vízből megvan.

Földgazdálkodás:

Sajnos a gazdaságos termeléshez szükséges üzemméretet a pálmaolaj- és avokádóültetvényekhez hasonlóan sok helyen erdőirtások alapozzák meg, ami nem csak a szénmegkötés szempontjától aggályos, hanem a biodiverzitást is jelentősen csökkenti. Általánosan elmondható, hogy a tehéntej megtermeléséhez szükséges termőföld tizedénél is kevesebb elég a növényi italok előállításához: a tehéntej literéhez 9 m² föld kell, a többi ital 0,5-0,8 m²-ről megvan.

Melyik a legkevésbé rossz a környezetnek?

A beltartalmi összetétele, és a termelési tényezői is jók a szójának, azonban ismert, hogy nagy mennyiségben káros az emésztésre és a hormonháztartásra. Többféle tanulmány különböző eredményre jutott, szóval tudományos konszenzus híján a legjobb tejalternatívának a zabital tűnik: rövid ellátási láncsal beszerethető, egyszerűen előállítható, kevés szállítással célba juttatható (amit itthon veszünk, jobbára Franciaországban, Ausztriában vagy Németországban készül). Kibocsátása, föld- és vízigénye alacsony. Magyarországon 2015 óta megfelelő a zab termőterülete, 2021-ben 25 038 hektár volt (bár a termésátlag kicsivel javult az utóbbi években).

A Tej Terméktanács szerint a magyar tejtermelés a leghatékonyabbak közé tartozik a világon az üvegházhatású gázok kibocsátásának visszafogásában. A növényi italok térnyerése nem veszélyezteti a szarvasmarhatartást annak számtalan előnye miatt (például a máshogy nem művelhető területek használata), azonban a fogyasztók rendelkezésére álló választási lehetőségek bővülése mindig üdvözlendő.

Forrás: www.agroinform.hu

Még közel sincs vége: brutálisan drágulnak ezek az élelmiszerek a magyar boltokban

2022. augusztus 29.

2022 júliusában az egy évvel korábbihoz képest jelentősen, 50 százalékot meghaladó mértékben emelkedett a trappista sajt és az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej ára, és közel ennyivel lett drágább a tehéntúró, a tejföl, valamint a gyümölcsös és a natúr joghurtok, de jószereivel valamennyi tejtermékről elmondható, hogy jóval többet kell érte fizetni a boltokban, mint egy évvel korábban. Az azonban biztosra vehető, hogy ez a folyamat a jövőben is folytatódni fog, mivel a tejtermelők és feldolgozók szinte minden költsége megnövekedett - mondta el az Agrárszektorban Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója. A szakember beszélt arról is, hogy milyen trendek alakítják a hazai és a nemzetközi tejárakat, illetve hogy mire számíthatnak a magyar vásárlók a következő időszakban a tejek és tejtermékek árát és elérhetőségét illetően.

2022 júniusában a nyerstej termelői ára nemzeti valutában kifejezve az USA-ban 48%-kal, az Európai Unióban 38%-kal, Új-Zélandon 19%-kal nőtt meg az egy évvel korábbihoz képest. Az év 33. hetében a világpiacra a cheddar sajt értékesítési ára (FOB Óceánia) 22%-kal, a sovány tejpore 15%-kal, az ömlesztett vajé pedig 11%-kal emelkedett, míg a teljes tejpore 5%-kal csökkent 2021 azonos időszakához mérten - olvasható az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) legfrissebb jelentésében. A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 4-32. hét között 20,5 euróval 64,5 euró/100 kilogrammra emelkedett. Hollandiában a 4,4%-os zsírtartalmú nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 22. hét óta 56 és 58 euró/100 kilogramm között ingadozott, a 33. héten 57,5 euró/100 kilogramm volt. Az olaszországi Milánóban a nyerstej spot piaci ára augusztus 11-én áfa nélkül, szállítási költséggel 64,5 euró/100 kilogramm, az organikus nyerstejé 67,75 euró/100 kilogramm, a Franciaországból származó 3,6%-os zsírtartalmú nyerstejé 60,75 euró/100 kilogramm, a Németországból származó 3,6%-os zsírtartalmú nyerstejé 63 euró/100 kilogramm, a főlőzötté 34 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0% zsír- és 3,4% fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpore-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 87%-kal, a fehérjeérték 62%-kal nőtt, így a szállítási költség nélküli alapanyagérték 76%-kal volt magasabb 2022 júliusában az előző év azonos hónapjához képest. Franciaországban a 2022-es év 31. hetében a tejfelvásárlás egy hét alatt 1,4%-kal, az előző év azonos hetéhez viszonyítva 2,3%-kal csökkent. A németországi központi tejpiacon szolgált gyorsjelentése szerint Németországban a nyerstej felvásárlása ugyanekkor az előző hetet 0,3%-kal haladta meg és az előző év azonos hetével megegyezett. Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára az idei év 33. hetében az előző év azonos hetéhez viszonyítva 74%-kal, a sovány tejpore pedig 51%-kal nőtt meg. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 694 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 379,5 euró/100 kilogramm volt az év 33. hetében. Az ömlesztett vaj ára 213%-kal, a sovány tejpore pedig 117%-kal volt magasabb az intervenciós árszintnél a vizsgált héten.

Magyarországon is az egekben van a tejek és tejtermékek ára

Az AKI Piaci Árinformációs Rendszerének (PAIR) adatai szerint Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 171,05 forint/kilogramm volt 2022 júliusában. A fehérjetartalom 0,04 százalékpontos és a zsírtartalom 0,03 százalékpontos romlása, valamint az alapár 8%-os emelkedése mellett a nyerstej átlagára 7 százalékkal nőtt 2022 júliusában a 2022. júniusához képest, és 57%-kal meghaladta az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej

felvásárlása 2022 júliusában az előző havi és a 2021. júliusi mennyiséggel megegyezett. A nyerstej kiviteli ára 198,29 forint/kilogramm volt 2022 júliusában, az előző havihoz képest 8%-kal, az előző év azonos hónapjához viszonyítva 72%-kal emelkedett. A kiviteli ár 16%-kal haladta meg a termelői átlagárát. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 30%-kal csökkent 2022 júliusában az előző év azonos hónapjához viszonyítva.

Az AKI PÁIR adatai ugyanakkor azt is megmutatták, hogy 2022 júliusában az előző év azonos hónapjához képest a hazai előállítású tejtermékek közül 69%-kal emelkedett a trappista sajt, 51%-kal az 1,5 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tej és 49-49%-kal a tehéntúró és a tejföl ára. A gyümölcsös joghurtok 48%-kal, a natúr joghurtok 47%-kal lettek drágábbak, míg a kefir ára 45%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejé 44%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú zacskós friss tejé és az adagolt vajé pedig egyaránt 43%-kal emelkedett meg. Ugyanezen időszakban az ömlesztett sajt értékesítési ára 41%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tejé 33%-kal, a natúr vajkrém pedig 22%-kal lett drágább. A KSH adatai szerint ugyanebben az összehasonlításban a trappista sajt fogyasztói ára 71%-kal, az 1,5 százalék zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tejé 45%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tejé 43%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú UHT (tartós) dobozos tej fogyasztói ára pedig 7%-kal nőtt meg.

De mi történik a magyar tejágazatban?

Az idei évben számos kihívással kellett megküzdenie a magyar állattartóknak, a folyamatosan növekvő takarmányköltségektől kezdve az elszálló energiaárakon át az évet végső soron meghatározó aszályig. Ez pedig nemcsak a tejtermelők, de a tejfeldolgozók működésére is hatással volt. Arról, hogy egészen pontosan mekkora is volt ez a hatás, illetve, hogy milyen folyamatok zajlanak most épp a tejágazatba, az Agrárszektor Harcz Zoltánt, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatóját kérdezte meg, aki közölte, hogy az ágazatban az általános hangulat rendkívül borús, azonban mind a tejtermelők, mind a feldolgozók hisznek a jövőben, és termelni, beruházni, fejleszteni akarnak. Mint mondta, egyértelműen azt látjuk, hogy a következő egy év a tejtermelők számára kritikus időszak lesz, kiemelten az Alföldön és a Dunántúl jelentős részén. Az orosz-ukrán válság elhúzódása, a takarmányhiány és -ár, valamint a magas input költségek fennmaradása folyamatos költségnövekedést eredményez a hazai tejágazatban, amely - az emelkedő átvételi árak ellenére is - állománycsökkenést és telepfelszámolásokat fog okozni.

Harcz Zoltán beszélt arról is, hogy a tejfeldolgozó üzemekben a tejtermékgyártás során az igen energiaigényes fűtés (pasztörözés), illetve hűtés központi szerepet játszik. Mindkét esetben, de például a csomagolóanyagoknál is extrém árnövekedéseket tapasztalnak a tejfeldolgozók. Ez pedig annak az önköltség növekedési folyamatnak az eredményei, amely nagyságrendileg másfél éve indult, idén felgyorsult és nagyon komoly problémákat okoz az ágazatnak.

Ha ugyanis egy adott tejtermék önköltségének minden fő komponense (alapanyag (nyerstej), energia (pl. pasztörözés/hűtés) és a csomagolóanyag) brutálisan emelkedik, akkor az ipar kvázi tehetetlen. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy szinte minden további feldolgozóipari önköltségelem (logisztika, vegyszer, munkaruha, szennyvíz-költség) is kiszámíthatatlanul és folyamatosan emelkedik - mutatott rá a szakember.

Harcz Zoltán beszélt arról is, hogy a tejipar számára elsődleges alapanyagot termelő hazai tejtermelés az elmúlt 10 év alatt 23%-ot bővült. A nyerstej hazai felvásárlási ára egy év alatt 55%-ot, míg kiviteli ára 70%-ot emelkedett, ami az elmúlt 1-1,5 évben állandó nyomást helyez a hazai késztermék önköltségekre és ezen keresztül a tejtermék fogyasztói árakra. A Tej Terméktanács ügyvezetői igazgatója szerint a hazai tejipar által feldolgozott tej volumene és az árbevétel is növekedett az elmúlt években. A bővülő hazai tejtermelés és a csökkenő nyerstej-kivitel is a feldolgozott tejtermékek mennyiségének növekedését eredményezte.

Ez alatt a 10 év alatt jelentősen, 45%-kal emelkedett például a hazai fogyasztói folyadéktej-termelés, a sajt és a túró előállítása 50%-kal nőtt, de a vaj esetében is 30% fölötti az évtizedes termelés-bővülés. 2008-hoz képest megháromszorozódott, 2015 óta pedig megduplázódott a tejtermék gyártás export értékesítésének árbevétele, míg a belföldi értékesítés árbevétele több mint 30%-kal nőtt ugyanezen időszakban - mutatott rá Harcz Zoltán.

Meddig tarthat még a drágulás?

Mivel a tejek és a tejtermékek folyamatosan drágulnak, ezért mindenki szeretné tudni, hogy meddig emelkedhetnek még az árak. Ezzel kapcsolatban a Tej Terméktanács ügyvezetői igazgatója elmondta, hogy amennyiben a tejtermelőket és tejfeldolgozókat sújtó önköltség-növekedés nem lassul - vagy legalábbis nem válik kiszámíthatóvá, illetve tervezhetővé -, addig sajnos érdemben nem tud változni a helyzet. A piaci viszonyokat egy immár második éve tartó európai tejfelvásárlás csökkenés és az árfolyam gyakran hektikus változása is nagyban befolyásolja, ahogy az fentebb, az AKI elemzésében is olvasható volt.

Harcz Zoltán lapunknak azt is kifejtette, hogy hiánytól nem kell tartani, a lakosság ellátása - az egyaránt dráguló hazai és import tejtermékekkel - biztosított. Mint fogalmazott, nyerstejből több év átlagában elegendő a termelés ahhoz, hogy ki tudják szolgálni a hazai feldolgozó igényeket. A magyar termelők exportálnak is tejet és tejtermékeket, de az is igaz, hogy közben jelentős a feldolgozott tejtermékek importja.

Jelenleg a fogyasztói folyadéktejek többsége már magyar a boltokban, de a sajtoknál, a vajaknál és a joghurtoknál még mindig magas az import aránya. A sajtoknál ez az arány nagyságrendileg 50%-os, de az átlagosan 6 ezer tonnás vaj és az 50 ezer tonnát meghaladó savanyított termék (döntően joghurt) importunk is túl magas - ismerte el Harcz Zoltán.

Forrás: www.hellovidek.hu

Itt a szintetikus tej, ami olyan mint az igazi, csak nem kell hozzá tehén

2022. augusztus 30.

A precíziós fermentálással előállított tej alapanyaga lehet sajtoknak, joghurtoknak és más tejtermékeknek, illetve tejként is fogyasztható, éppen csak tehenekre vagy tejet adó állatokra nincs szükség a termeléséhez, így az előállítása kisebb ökológiai lábnyommal bír, mint az ipari állattartás – olvasható a Conversationben megjelent összefoglalóban.

Már most is elérhetők az ehhez szükséges technológiák, és forgalomban vannak olyan tejtermékek, amelyek valójában nem is tejből készültek. A szintetikus tej állaga és összetétele megegyezik az állati tejjével, de előállításához egy speciális eljárás alkalmazására van szükség. A precíziós fermentálás (erjesztés) során tenyésztett biomasszát készítenek a sejtekből, amihez további adalékanyagokat (zsírokat, ásványi anyagokat, cukrokat és aromákat) adhatnak, amelyek fokozzák a termék tápértékét. Vagyis a tehéntejéhez hasonló összetételű és tulajdonságú tejet lehet létrehozni anélkül, hogy nagy mennyiségű állatot kellene ellátni.

A szintetikus tejgyártás környezetkímélő megoldásnak hangzik, de nem ez az egyetlen szempont, amit mérlegelni kell a terjedésével kapcsolatban. A tejipar hagyományosan beágyazott iparág a világ minden részén, a tömeges átállás a szintetikus tej feldolgozására pedig munkahelyek millióit sodorhatná veszélybe. Ugyanakkor a szintetikus tej előállítása nem jár metánkibocsátással, nem merülnek fel állatjóléti kérdések, és a világ fogyasztóinak már most is egyre nagyobb része dönt úgy, hogy előnyben részesíti a nem állati eredetű termékeket.

Az Agriculture and Human Values szaklapban júliusban jelent meg Milena Bojovic és Andrew McGregor átfogó tanulmánya, amely a tejipar meghatározó trendjeit foglalja össze. A szerzők a növényi tejhelyettesítő italokat és tejtermék-helyettesítőket a

szintetikus tejhez hasonlóan úgy ítélték meg, hogy átalakíthatják a piacot. Utóbbit külön kiemelték, ugyanis a gabona- és magtejekkel szemben a szintetikus tej állaga, színe és íze is megegyezik az eredeti tejével a gyártók szerint. Ahhoz viszont, hogy veszélyeztessék a jelenleg működő, a tejure épülő globális ellátási láncokat, exponenciálisan kellene növekednie a piacuknak.

Forrás: www.quibit.hu

Több cég nem szállít iskolatejet szeptembertől, mert nem ad rá támogatást az állam

2022. augusztus 31.

A Naszálytej Zrt. és a Happy Tejtermék Kft. a Telexnek megerősítette, hogy nem szállít iskolatejet szeptembertől. Az Agrárminisztérium a Telexszel azt közölte: az iskolatej program folytatódik a következő tanévben is, lesz rá elegendő forrás.

A Csömöri Hírek írta meg nemrég, hogy váratlan levelet kapott több önkormányzat, így a csömöri is a Naszálytej Zrt.-től, amiben a cég azt írta: felmondja az iskola- és óvodafenntartókkal a szerződéseit, mivel a kormány már nem ad támogatást a gyerekeknek eddig biztosított iskolatejhez. Csömörön így több általános iskolában és két óvodában is megszűnik az iskolatej. Szerintük ha az állam nem vállalja tovább a támogatást, akkor az önkormányzatoknak kell a zsebükbe nyúlniuk az iskolatej fenntartásáért. Az nem világos, hogy más cég tudja-e biztosítani számukra a tej szállítását.

A Naszálytej Zrt. vezérigazgatója, Sallai Attila a Telexnek küldött levelében azt írta, hogy a Magyar Államkincstárnak július 31-ig kellett volna a szerződésüket meghosszabbítania.

„Határozat hiányában társaságunk felelősséggel nem tud felkészülni a 2022/2023-as tanév biztonságos ellátására. Ezért a 2022/2023-as tanévre szóló iskolatej szállítási szerződésektől társaságunk a szerződések megkötésének dátumára visszamenőleges hatállyal elállt.”

Iskolatejet nemcsak a Naszálytej Zrt. szállított ki eddig sem, részt vett a programban például a Happy Tejtermék Kft. és az Ibrány Tej Kft. is. Tálosi Tamás, a Happy Tejtermék Kft. ügyvezető igazgatója lapunk kérdéseire azt írta:

„Az óvoda- és iskolatej program az iskolakezdéséig nem tud elindulni – az állami jóváhagyás hiánya végett.”

Ugyanakkor szerintük ha meg is kapják a hozzájárulást, akkor sem fogják biztosan elvállalni az iskolatej kiszállítását, főleg úgy, hogy nem emelnek árat. Szerintük túl bizonytalan a gazdasági helyzet most.

Kerestük az ügyben az Agrárminisztériumot, ezután kaptuk azt a választ, hogy nem szűnik meg az iskolatej program, a kormány továbbra is biztosít nemzeti forrást ehhez. Rákérdeztünk ugyanakkor arra is, hogy a Naszálytej Zrt. kiszállítása valóban azért szűnik-e meg, mert a kormány nem ad ehhez támogatást. Válaszukban azt írták: „a programban való részvétel önkéntes mind a beszállítók, mind az intézmények részéről”.

Ebből arra lehet következtetni, hogy szerintük a cégek önkéntesen szállítanak ki iskolatejet, viszont a cégek válaszaiból az derül ki, hogy a Magyar Államkincstár nem hosszabbította meg a szerződésüket, és nem kapnak elég állami támogatást.

Kerestük az ügyben az Ibrány Tej Kft.-t is és a csömöri önkormányzatot, ha válaszolnak, frissítjük a cikket.

Frissítés: Fábri István, Csömör polgármestere szerda délután lapunknak azt mondta: a Naszálytej Zrt. leveléből kiderül, hogy a cég nem csak nekik, hanem még 80-100 másik önkormányzatnak sem tud iskolatejet szállítani a térségben. Csömörön egy nagy iskola van, ahova 700 gyerek jár és két óvoda, így összesen több mint ezer gyerek nem kap iskolatejet szeptembertől. A polgármester szerint nagy a felháborulás a szülők körében, az önkormányzat megpróbál beszállni a finanszírozásba, de a Naszálytej Zrt. már az egyénenként járó dobozos

tejet nem is fogja gyártani a jövőben, mert nem éri meg nekik. Fábri István még azt tudja elképzelni, hogy a gyerekek étkezését biztosító közétkeztető cég ad ajánlatot az iskolatejre. Magyarországon 2004 óta működik az Európai Unió és a Magyar Állam által finanszírozott iskolatej program, melynek két célja van: a gyerekek ingyen kaphassanak tejet, és népszerűsítsék a tejtermékek fogyasztását az iskolásoknál.

Frissítés: A Naszálytej Zrt. csütörtökön levelet írt lapunknak, melyet változatlanul közlünk:

„Társaságunk a közleményében nem állított olyat, hogy azért nem indítja el az iskola- és óvodatej szállítását szeptember 1-től, mert nem kapott elegendő állami támogatást.

Csak megerősíteni tudjuk a korábbi nyilatkozatunkat, miszerint a 2022/23-as tanévre megkötött iskola- és óvodatej szerződések jóváhagyására a kérelmet társaságunk a rendelet által megszabott határidőig a Kincstárnak megküldte.

A Kincstártól a rendelet szabályozása szerint 2022.07.31-ig a kérelem elbírálásról szóló határozatot társaságunknak, mint kérelmezőnek meg kellett volna kapnia. Ennek a határozatnak a hiányában társaságunk felelősséggel nem tudott felkészülni a 2022/2023-as tanév biztonságos ellátására. Ezért a 2022/2023-as tanévre szóló iskola- és óvodatej szállítási szerződésektől társaságunk a szerződések megkötésének dátumára visszamenőleges hatállyal elállt.

Reagálni szeretnénk Fábri István Csömör polgármesterének nyilatkozatára is, miszerint társaságunk közel 80-100 másik önkormányzatnak sem tud iskolatejet szállítani. Amennyiben ez a nyilatkozat valóban megtörtént a polgármester úr részéről, ezt mindenképpen helyesbíten szeretnénk, mivel az iskolatej program keretén belül összesen 6 önkormányzattal álltunk szerződéses kapcsolatban, amiről a polgármester úrnak valószínűleg nem volt hiteles információja”.

Forrás: www.telex.hu

Az ökológiai állattartásban jelentkező takarmányhiány enyhítésének lehetősége

2022. augusztus 31.

Az idei kárenyhítési évre vonatkozóan 2022. augusztus 19-én aszályt hirdetett ki az agrárminiszter az ország egész területére. Az aszályközlemény hozzájárulhat az idei szélsőséges időjárás kapcsán az ökológiai gazdálkodásban előállt ökológiai vagy átállási takarmányhiány megoldásához.

Az országos aszály miatt bekövetkező termés kiesés az ökológiai állattartáshoz szükséges öko, vagy átállási takarmány termesztést is érintette. Ennek következtében szükségessé válhat az érintett szektorban a nem ökológiai minőségű takarmány felhasználása az állatok etetésére.

Az Európai Parlament és Tanács rendeletben írja elő, hogy a tagállamok miként kezeljék az ilyen katasztrófhelyzeteket, ideértve az e szabályozástól való esetleges eltéréseket is. Ezt egészíti ki a Bizottság rendelete is, mely feljogosítja az illetékes hatóságot arra, hogy meghatározott katasztrófa helyzetek esetén - például súlyos aszály- korlátozott ideig engedélyezze a nem ökológiai takarmányok használatát. Az érintett gazdasági szereplők az országos hatáskörrel rendelkező hatóságtól, a Pest Megyei Kormányhivataltól kérhetnek engedélyt a nem ökológiai minőségű takarmány felhasználására.

A Földművelődési Értesítő LXXII. évfolyam 5. számában 2022. augusztus 19-én a 2022. kárenyhítési évre vonatkozóan aszályt hirdetett ki az agrárminiszter az ország egész területére. Az aszályközlemény kihirdetésével az engedélyezéssel összefüggő adminisztrációs terhek is csökkenhetnek, amennyiben az engedély megadásához az egyéb feltételek adottak, mivel a gazdasági szereplőnek nem kell igazolnia, hogy aszály sújtotta területen végez ökológiai állattartást.

Forrás: www.kormany.hu

Idén is kapnak az iskolások tejet és gyümölcsöt

2022. szeptember 1.

Több százezer gyermek jut friss tejtermékhez és gyümölcshöz.

Az iskolatej és az iskolagyümölcs program a 2022/2023. tanévben is folytatódik, a kormány továbbra is biztosítja az ehhez szükséges nemzeti forrást – közölte az Agrárminisztérium szerdán az MTI-vel.

A program elsődleges célja, hogy a felnövekvő generációkban kialakítsa az egészséges táplálkozási szokásokat, a rendszeres tej- és tejtermékfogyasztás, valamint a zöldség- és gyümölcsfogyasztás iránti igényt, ezáltal csökkentve a túlsúly, az elhízás és az ezekhez kapcsolódó betegségek korai kialakulásának kockázatát - írták.

Az iskolatej program Magyarország Európai uniós csatlakozásakor, 2004-ben indult el. A kezdeményezés bevezetésekor első körben csak az általános iskolások számára volt biztosított az iskolatej, majd lehetőség nyílt az óvodások és középiskolások ellátására is. A program részeként az egészséges élelmiszereken kívül játékos formában hívják fel a tanulók figyelmét az egészséges táplálkozás fontosságára, elősegítve a diákok ismereteinek bővítését a zöldség-gyümölcs és a tej ágazattal kapcsolatban - olvasható a közleményben.

Forrás: www.civishir.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.